

ПЛАНИРАНЕ НА МЕСТНО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ

НА

ОБЩИНА ВЕНЕЦ

ЗА ПЕРИОДА 2007 – 2013г.

„НАЙМЕКС ГРУП” ЕООД

София, 2006

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

РЕЗЮМЕ

Част I. СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА

1. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПРИРОДНИЯ ПОТЕНЦИАЛ

- 1.1. Географско положение
- 1.2. Климатична характеристика
- 1.3. Геоложка характеристика
- 1.4. Национални паркове и защитени територии
- 1.5. Водни ресурси
- 1.6. Почви
- 1.7. Въздух
- 1.8. Гори

2. ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА

- 2.1. Водоснабдителни мрежи
- 2.2. Мрежи и системи за отпадни води
- 2.3. Транспортни мрежи
- 2.4. Енергийни мрежи и системи
- 2.5. Комуникационни мрежи

3. ТЕНДЕНЦИИ В ЕКОЛОГИЧНАТА ОБСТАНОВКА

- 3.1. Идентификация на проблемните територии и обекти, степен на увреждане
- 3.2. Интегрални проблеми за околната среда в територията
- 3.3. Основни замърсители, компоненти на замърсяване (води, почви, твърди отпадъци, шум, радиация, биологично разнообразие)

4. АНАЛИЗ НА ТЕНДЕНЦИИТЕ И ПРОЦЕСИТЕ В СОЦИАЛНАТА СФЕРА

- 4.1. Население
- 4.2. Заетост
- 4.3. Здравеопазване
- 4.4. Образование
- 4.5. Културно наследство
- 4.6. Спортна инфраструктура
- 4.7. Неправителствен сектор

5. УРБАНИЗАЦИЯ

- 5.1. Проблеми на урбанизацията
- 5.2. Бизнесинфраструктура и обслужване
- 5.3. Кадастър и планова обезпеченост

6. АНАЛИЗ НА ТЕНДЕНЦИИТЕ И ПРОЦЕСИТЕ В ИКОНОМИКАТА

- 6.1. Промишленост
- 6.2. Икономическо развитие
- 6.3. Селско стопанство
- 6.4. Горско стопанство
- 6.5. Бюджетно осигуряване

7. SWOT АНАЛИЗ

Част II. ИЗСЛЕДВАНЕ И АНАЛИЗ НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА ПРИВЛИЧАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИ В ОБЩИНА ВЕНЕЦ

1. SWOT анализ на условията за насърчаване на инвестициите в община Венец
2. Основна цел, допускания, очаквани резултати и мерки за привличане на инвестиции в община Венец

Част III. СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА

1. ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕ
2. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ
3. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ И МЕРКИ ПО ОТДЕЛНИТЕ ПРИОРИТЕТИ
4. ПРОГРАМА ЗА ФИНАНСОВА РЕАЛИЗАЦИЯ
5. ПРОЦЕДУРИ ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА
6. ОСИГУРЯВАНЕ ПУБЛИЧНОСТ И ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ

ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА

ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Индикативна финансова таблица

Използвани съкращения

АВ – атмосферен въздух

БДС – български държавен стандарт

МИР – местно икономическо развитие

МОСВ – Министерство на околната среда и водите

МРРБ – Министерство на регионалното развитие и благоустройството

МТ – Министерство на транспорта

НПО – неправителствена организация

ПЧП – публично–частно партньорство

СИРП – Североизточен район за планиране

ТБО – твърди битови отпадъци

ВЪВЕДЕНИЕ

Местното икономическо развитие (МИР) е процес, в рамките на който партньорите от публичния, неправителствения и бизнес сектор работят съвместно за създаване на подобри условия за икономически растеж и заетост. Крайната цел е подобряване качеството на живот.

Реализирането на местно икономическо развитие в община Венец означава пряка работа за изграждане на икономическа сила на територията на община Венец с цел подобряване на нейната икономическа перспектива и качеството на живот на нейните жители. Успехът на общността от община Венец днес зависи от способността ѝ да се адаптира към бързо променящата се пазарна среда в национален и в международен контекст.

Община Венец се характеризира с уникални местни условия, които могат да подпомогнат нейното икономическо развитие. Тези дадености ще оформят базата за планиране и прилагане на стратегия за местно икономическо развитие.

За да изгради силна местна икономика общността на община Венец трябва да стартира процес на сътрудничество с различните партньори, чрез който да разбере и да обоснове бъдещите си действия в съответствие със своите силни страни, слабости, възможности и заплахи за развитие. След това общността ще направи своята територия по-привлекателна за бизнеса, работещите и подкрепящите /финансиращите/ институции.

Успяващите частни предприятия създават благоприятен климат, разкриват работни места и подобряват жизнения стандарт на местните жители. Частните предприятия, обаче, зависят от благоприятните условия за бизнес в Общината, за да могат да просперират. Местните власти имат важна роля за създаването на тези условия за успешно развитие на бизнеса и на нови работни места. В този смисъл местното икономическо развитие в община Венец е партньорство между местната власт, бизнеса и интересите на обществото.

Обществото и бизнесът в община Венец все повече осъзнават, че успяващите местни икономики изискват социално и икономическо съживяване и грижа за околната среда. Затова е нужно стратегиите и плановете за местно икономическо развитие да съдържат мерски за борба с бедността и да приобщават хората в неравностойно положение и маргинализираните социални групи.

Добрите европейски и световни практики сочат, че началото на местното икономическо развитие винаги следва да се поставя с формулирането на стратегия и разработването на план за социално-икономическо развитие. Стратегията за МИР е

ключов елемент от процеса на планиране на развитието на всяка общност. В идеалния случай стратегията за МИР би била компонент на един по-широкообхвaten стратегически план за развитие на общността. Времевият хоризонт на една стратегия за МИР е седем години съгласно регулативните документи на ЕС и Министерството на регионалното развитие и благоустройство на страната.

Следователно планът за местното икономическо развитие следва да се разглежда като етап от процеса на регионалното планиране и програмиране и в частност като етап от процеса на разработване и реализиране на плановете за развитие на общините в периода 2007 - 2013г. В тази връзка планът за МИР се разглежда от нас като процес на актуализиране, доразвиване и детайлизиране на Плана за развитие на Общината в периода 2007 - 2013г., особено в частта му за партньорството и привличането на местни и чужди инвестиции за повишаване на конкурентноспособността на региона и Общината, на заетостта и благосъстоянието на населението на Общината.

Уменията и ресурсите, с участието на които всяка от заинтересовани страни на общността в Общината, формират основата на процеса за стратегическо планиране. Установяването на ползотворни взаимоотношения и работещи структури, които пълноценно да ангажират заинтересованите страни в процеса би следвало да доведе до взаимно, изгодно, дългосрочно, формално /институционализирано/ партньорство между публичния сектор, частния бизнес и неправителствените организации (НПО). Тези отношения могат да варират от процес на сравнително неформално сътрудничество през работни групи до формиране на звено за регионална координация към местната администрация или на институционализирано обществено частно партньорство - в настоящия случай изграждането и функционирането на местен консултативен съвет.

Познаването на настоящото състояние на местната икономика е от решаващо значение, за да се помогне на заинтересованите страни да формулират подходяща стратегия за бъдещото развитие. Границите на анализа при извършване на оценка на местната икономика не трябва да се ограничават до една териториално-административна единица като например община, а да се определят в зависимост от икономическите връзки в географската територия, например метрополия, център на съсредоточаване на заетост или град и прилежащите му селски райони. Предварителният анализ на икономиката се основава на познаване на количествените и качествените параметри на ползваните източници, на структурата и тенденциите в производството и заетостта, професионалната квалификация и умения и на други ресурси, които могат да подпомогнат определянето на правилната посока за развитие на местната икономика. Тази информация ще ни подсказва също така какви програми и проекти трябва да се

реализират, за да укрепне икономическата база на местната икономика. Събирането на данни и информация е първата стъпка към извършване на оценка на местната икономика. В разработката се използват няколко инструмента, в това число SWOT-анализ (“силни страни”, “слаби страни”, “възможности” и “заплахи”), анализ на тенденциите и определяне на регионални икономически индикатори.

Оценката следва да определи също така публичните, бизнес и неправителствени ресурси; да събере и анализира съществуващите или нови, важни количествени и качествени данни; да установи какви системи за управление на “ноу-хау” ще се използват в бъдеще за нуждите на наблюдение и оценка на изпълнението. Нивото на дълбочина на данните ще зависи от тяхната наличност, бюджет и характер на местната икономика. Оценката следва да разглежда по-широк спектър от възможности за икономическо развитие съобразно потенциала на водещите сектори.

Както ясно формулираните стратегически програми за развитие на Общината, целта на стратегията за МИР е намиране на интегриран подход за МИР. Нужно е експертите от местната администрация и водещите заинтересовани страни да намерят балансирано решение, което отчита както потребностите за икономическото развитие, така и нуждата от решаване на въпросите, касаещи социалния сектор и околната среда.

Реализацията на плана за МИР ще се осъществява в рамките на реализацията на плана за развитие на Общината в периода 2007 - 2013г. Планът за развитие на Общината определя бюджетните параметри, човешките ресурси и необходимата институционална и процедурна рамка, нужни за реализирането на плана за МИР. В този смисъл, Планът за развитие на община Венец в периода 2007 - 2013 е пресечната точка, интегрираща всички програми и проекти, включени в стратегията за МИР. Планът за действие определя йерархията на задачите, отговорните страни, реалистични графици, нужните човешки и финансови ресурси, източниците на финансиране, очакваните въздействия, резултати, измерителите на изпълнението и системите за наблюдение и оценка за всеки проект. Планът за развитие на Общината е опосредстващото звено между проектите в двата плана, обединени в един актуален, за да се избегне конкуренцията за ресурси между отделните проекти. По този начин ще имаме един интегриран План за развитие на Общината.

В процеса на разработване и реализиране на този интегриран план община Венец ще бъде изправена пред избор на програми, които ще се превърнат в ключови за плана за развитие на Общината. Водеща ще бъде програмата за привличане на инвестиции.

Реализацията на този интегриран план изисква институционализирането му с цел въвличане в реализацията му на всички отдели и звена на Общината, както и всички

други заинтересовани страни. Необходимо е да се гарантира, че функцията “местното икономическо развитие” е много добре организирана и интегрирана в механизма за реализиране на плана за развитие на Общината.

Първата стъпка в тази насока е изграждането и утвърждаването от Общинския съвет на община Венец на Местен консултативен съвет (МКС). Екипът на МКС следва да работи със заинтересованите страни, за да се формират обществено-частни партньорства. Досегашната практиката показва, че общините са водещи в това усилие. С постепенното интегриране на плана за МИР и плана за развитие на Общината и приемането им от общността, ключовите обществено-частни партньорства могат да бъдат конституирани като автономни или полуавтономни органи, чиято задача е изпълнението на плановете чрез консултации и оценки, които имат за цел да подпомагат общинското ръководство и да реализират формите и механизмите на ПЧП.

Добрата европейска и световна практика в местното икономическо развитие изисква индивидуални подходи, съобразени с местните условия. Добрата практика доказва, че посочените по-долу принципи, представляват отлични насоки за прилагане на МИР в община Венец:

- интегриран подход, отчитащ аспектите на социалната среда, околната среда, както и икономическите проблеми на територията;
- внимателно разработена стратегия, формулирана с участието на всички партньори и почиваща върху консенсусно изработена визия;
- набор от инициативи – кратко-, средно- и дългосрочни, които да катализират партньорства и да спечелят доверието на заинтересованите страни;
- местни лидери, които гарантират ангажираност, надеждност и способност да обединят заинтересованите страни;
- изграждането на капацитет за управление на “екипи на място” е изключително важно за изпълнението на програмата;
- стратегията за МИР трябва да бъде “собственост” на местната власт, демонстрирала ясна политическа воля да я реализира;
- политическата, финансовата и техническата подкрепа от другите нива на управление само увеличават ценността на философията за МИР;
- прилагане на интегриран подход за наблюдение и оценка на МИР.

Следвайки изложената по-горе логика на възприетия от нас методологичен подход в процеса на разработване на Плана за МИР в община Венец сме включили екипа и самия План за развитие на Общината в периода 2007 - 2013, разработен през 2005г. като сме

актуализирали данните и анализите с данни от 2004, 2005 и оперативни данни за 2006г.

Допълнително в тези екипи са включени и:

- инж. Станислав Стоянов - координатор на проекта
- проф. д.ик.н. инж. Ангел Мирчев – консултант “Анализ на ситуацията и развитие на стратегията за МИР”
- гл.ас. д-р Светла Лесидренска - консултант
- инж. Мехмед Джафер – консултант “Анализ на ситуацията”
- инж. Светла Младенова - консултант “Околна среда” и “Анализ на ситуацията”

РЕЗЮМЕ

Според квалификацията на районите за целенасочено въздействие община Венец спада към групата на **изостанали селски райони**. Това са региони, в които по-голямата част от трудоспособното население е заето в селското и горското стопанство; характеризират се с ниска степен на развитие на транспортната, техническата и социалната инфраструктура, ниско образователно равнище и квалификация на населението в трудоспособна възраст, ограничени възможности за трудова заетост, високо равнище на безработицата, ниски доходи на населението и обезлюдяване.

По общински индекс на човешкото развитие /ИЧР/ община Венец е на 212 място в страната:

	Общински ИЧР	212
F1	Урбанизация	143,3
F1	Ранг 1- 262 общини	241
F2	Етнически	-7,6
F2	Ранг 1- 262 общини	2
F3	Планински-равнинен	224,1
F3	Ранг 1- 262 общини	124
F4	Финасов облик	2783,6
F4	Ранг 1- 262 общини	215
F5	Ромска безработица	85,4
F5	Ранг 1- 262 общини	58
F6	Образователен обхват	144,6
F6	Ранг 1- 262 общини	102
F7	Демографски облик	23
F7	Ранг 1- 262 общини	142
	Брутен вътр.продукт/БВП/	
	Ранг 1- 262 общини	222

Специфичните цели на регионалната политика за изостаналите райони са: създаване на производствена заетост, развитие на устойчива стопанска дейност и постигане на икономически растеж; изграждане на основната (главно техническата) инфраструктура за нуждите на икономическото развитие; развитие и/или подобрен достъп до инфраструктурата на образованието и здравеопазването; професионална квалификация на работната сила и осигуряване на услуги за развитие на икономиката; стабилизиране на малките градове в селска местност.

Община Венец има добър ресурс за развитие на земеделието, в който сектор има и натрупан опит. Земеделието и горското стопанство са перспективни за развитие сектори. Агрфирмите на територията на Общината са разпокъсани на дребни производители и сдружения. Потенциал за развитие има в трайните насаждения, подобряване на сортовия състав

на овощните видове, въвеждане на нови производства, както и развитие на биологичното земеделие. Перспективите за развитие на този отрасъл са свързани с навлизане на нови инвестиции, технологично обновление и значително подобряване на качеството на продукцията, професионален маркетинг на производствената продукция. На територията на Общината се намира и едно от най-старите ловни стопанства ДДС «Палмара». Това е добра предпоставка за развиване на ловния туризъм.

Приоритетно в икономическото развитие е увеличаване дела на частния сектор, подкрепа за малките и средни предприятия и обвързването им с големите такива. Основната цел в тази насока е оползотворяване на местните суровинни източници в преработвателни предприятия; технологично обновление и повишаване на качеството, повишаване уменията и квалификацията на предприемачите, стопанските ръководители и специалистите, както и подкрепа за желаещите да стартират собствен бизнес.

Общинската стратегия за устойчиво развитие цели създаване на местен капацитет и изграждане на подходящи структури за устойчиво икономическо развитие и заетост, чрез разработването и управлението на проекти, финансирани от предприемаческите, Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС /СФКФ/.

Част I. СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА

1. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПРИРОДНИЯ ПОТЕНЦИАЛ

1.1. Географско положение

Община Венец се намира на север от областния гр. Шумен. На север и северозапад граничи с община Самуил /област Разград/, на североизток с община Каолиново, на юг и югоизток с община Хитрино. Площта на Общината е 221,55 кв. км. Надморската височина е около 200 м. Преобладаващият тип релеф е равнинно-хълмист. Голямо пространство заемат плоските вододели. Хидрогеологическите особености са обусловени от равнинно-хълмистия характер на релефа, льосовата покривка и умерено-континенталния климат. Инженерно-геоложките проучвания показват различна степен на пригодност за строителство.

Баланс на територията

Видове територии и начин на ползване	общо дка 2000	общо дка 2005
Земеделски територии	145467	145467
Територии на населените места	11972	11972
Горски територии	60573	67088
Водни територии и площи	893	893
Територии за добив на полезни изкопаеми	2670	2670
Територии за транспорт и инфраструктура	1011	1011
Обща площ	222 586	229 101

1.2. Климатична характеристика

Европейско-континентална климатична област

Европейско-континенталната климатична област обхваща Северна и Средна България (без Черноморието) заедно с прилежащите им планини. Тя е в най-тясна връзка с Източноевропейските райони и същевременно е отдалечена от Средиземно море и не се чувства осезателно смекчаващото климатично влияние на последното. Поради това климатът в тази област носи типичните белези на източноевропейския: сравнително студена за съответната географска ширина зима и относително горещо лято, като средната годишна амплитуда на температурата е предимно между 23⁰ и 24⁰, а на места достига до 25⁰. Максимумът на валежите е през лятото, а минимумът през зимата, като амплитудата в годишния ход на валежите (разликата между лятната и зимната им сума) достига до 15-25% от годишната им сума.

Главно по направление север - юг в европейско континенталната област се забелязват редица изменения в климатичните условия. Това обуславя разделянето и на две подобласти: умерено континентална и преходно континентална.

Умерено-континентална климатична подобласт

Обхваща Северна България и западната част на Средна България, т.е. северната половина на частта от европейско-континенталната климатична област, която влиза в пределите на нашата страна. В тази климатична подобласт континенталният характер на климата е най-добре изразен. Зимата тук е най-студена в сравнение с всички останали низини в страната, а лятото е горещо, поради преобладаването на субтропични въздушни маси от по-южните географски ширини или формирани на място под въздействие на силното лятно слънце.

В климатично отношение района на Общината попада в умерено-континенталната климатична подобласт на Европейско-континенталната климатична област и се характеризира с горещо лято и студена зима. Валежите са по-ниски от средните за страната, но са по-обилни в сравнение с останалите области в Лудогорието. Годишният ход на валежите в този район има подчертано континентален характер. Максимумът е през юни, а минимумът - през февруари. Валежите от сняг са в периода ноември – април. Средното месечно и сезонно разпределение на валежите е както следва: зима - 131 л./кв. м, пролет - 165 л./кв. м, лято - 227 л./кв. м и есен - 133 л./кв. м.

Най-студените месеци през годината са януари и февруари. Средната годишна температура е 10,3°C. Минималните температури през зимата в някои случаи падат до - 25°C. Не са изключения и резките понижения на температурите през пролетта и есента. Като най-топли се очертават месеците юли и август. Типичен пролетен месец е април, а типичен есенен - октомври. За добре изразения континентален характер на климата в района на община Венец свидетелстват средните месечни температури за януари /- 2°C/ и за юли /24°C/, валежният режим /февруарски минимум и юнски максимум/ и сравнително продължителното задържане на снежната покривка /над 3 месеца/.

1.3. Геоложка характеристика

На територията на община Венец не са открити полезни изкопаеми. Няма разкрити кариери.

1.4. Национални паркове и защитени територии

На територията на община Венец се намира и Държавната дивечовъдна станция “Паламара” (ДДС). Обособено е през 1932г. от цар Борис като “царско летовище”. От самото си създаване се устройва като основна база за развъждане и разселване на благороден елен в цяла България. ДДС “Паламара” се намира в централната част на Лудогорието. В ловно-стопанско отношение ДДС “Паламара” стопанисва и ползва площ от 11 827,8 ха на териториите на общините Венец и Никола Козлево. Горите обхващат район от 6 708,8 ха изцяло на територията на община Венец. Характерно за ДДС “Паламара” са широколистните чисти и смесени гори, изпъстрени с множество дивечови ниви и обработваеми площи.

Богатата и разнообразна хранителна база, разчленеността и географския фонд, естествените укрития, подходящият климат и провежданите ловно-стопански мероприятия позволяват поддържането на значителен запас от едър дивеч: благороден елен - 756 броя, дива свиня - 296 броя, сърна – 192 броя. От дребния дивеч представители са заекът, фазанът, яребицата. От хищниците се срещат – чакал, дива котка, лисица и др.

Ежегодно в станцията се извършва: добив на 14 000 куб. м дървесина; бране на билки и горски плодове, залесяване на 177 дка млади гори.

В ДДС “Паламара” успешно се провежда селекционен лов на благороден елен, гонка на дива свиня, лов на хищници.

За осъществяване на организиран ловен туризъм станцията разполага с два ловни дома. Ловен дом “Паламара” – 11 места и ловен дом “Дъбрава” – 8 места. На разположение на туристите са моторни превозни средства с висока проходимост, файтон, каруци, шейни.

Отстояването на ДДС „Паламара” от международните летища София е 430 км и Варна – 130 км.

1.5. Почви

Почвите в Лудогорието са силно повлияни от особеностите на скалната основа и от характера на релефа, климата и растителността. Във връзка с лъсовата и лъсовидната основа, сравнително сухия климат и наличието на сухолюбива лесостепна растителност от север към юг са разпространени карбонатните, типичните и изслужените черноземи /оподзолените/ черноземи, които заемат 39% от обработваемата земя. Сивите и тъмносиви горски почви /61%/ са образувани върху слюдести шисти, карбонатни пясъчници и др. под влияние на влаголюбива букова растителност, която постепенно е била унищожена и заменена с по-сухололюбива растителност.

Почвата в Общината е главно чернозем, от следните видове: карбонатни, типични, изслужени и деградирани. Хумусният хоризонт е от 60 до 80 см. Карбонатните черноземи имат мощност на хумусния хоризонт от 40 до 60 см и съдържат специфични образувания – така наречените карбонатни мицели.

Изслужените черноземи са едни от най-плодородните почви. Това се дължи на техния тежък механичен състав и по-високата им водозадържаща способност. Деградираните черноземи заемат по-малка площ. При тях хумусният хоризонт се отличава с кафяво-сив цвят с мощност 40 до 50 см. Характерно за черноземите е високото им плодородие, благоприятни физични, химични и биологични свойства и високото съдържание на хумус азот.

Почвено-климатичната характеристика на Общината създава възможност за отглеждането на всички култури, характерни за умерения климат и най-вече за развитието на зърнопроизводството и техническите култури. Освен изброените култури, почвено климатичните условия в района на община Венец са подходящи за ягодоплодни и овощни насаждения. Традиционни селскостопански производства са: отглеждането и добиването на зърнени храни, тютюн, слънчоглед, трайни насаждения, дребното месно и млечно животновъдство и др.

Поради изсичането на горите и интензивните ерозионни процеси, сивите горски почви се характеризират с маломощен хумусно-алувиален хоризонт, който варира от 5 до 30 см, като средно не надвишава 20 см. дълбочина. Сивите и тъмносиви горски почви имат добра структура, пропускат въздуха, задържат влагата и бързо се затоплят през пролетта.

1.6. Водни ресурси

Общата площ на водните ресурси в община Венец е 0,91 кв.км.

Като цяло речната мрежа на територията на Общината е рядка и слаборазвита. Горните и средните течения на реките са врязани в лъса и в терциерните и кредни варовици, като образуват дълбоки и сухи долини.

Морфологията на речните долини, врязани в миоценски варовици и пясъци се отличава съществено от морфологията на долините, врязани в плиоценските и лъсови наслаги. Високите части на склоновете са заети от структурни стъпала, а върху по-ниските са развити речни тераси.

Водоеми в землището на община Венец

Населено място	Площ/дка	Собственост	Форма на стопанисване
с.Черноглавци	9.28	общинска	водопой
с.Капитан Петко	3.71	общинска	водопой
с.Черноглавци	6.22	общинска	водопой
с.Изгрев	194.67	общинска	бракуван
с.Деница	26.27	общинска	водопой
с.Борци	2.06	общинска	водопой
с.Черноглавци	3.33	общинска	водопой
с.Борци	4.33	общинска	водопой
с.Борци	3.92	общинска	водопой
с.Борци	4.75	общинска	водопой
с.Габрица	65.86	общинска	риболов
с.Дренци	5.51	общинска	водопой

1.7. Въздух

Територията на Общината е в пояса на умерено-континенталния климат и има средна температура през годината 10,9 градуса, през януари 16° С, през юни 23° С. Характерни за тази област е средна скорост на вятъра 1-2 м./сек. и високи валежни суми, които осигуряват добро разсейване и пречистване на атмосферния въздух.

От метеорологичните параметри, влияещи върху нивото на замърсяване на приземния слой с аерозоли и газообразни вредни вещества, особено голяма роля имат: температурата на въздуха, неговата влажност, скорост, посока на вятъра, интензивността на турбулентния обем и др.

1.8. Гори

Горите са едно от големите богатства на община Венец. Те заемат 66 180 дка, в които са включени и земи от горския фонд.

Растителното разнообразие в горския фонд на община Венец включва над 40 дървесни видове, в т.ч. 4 иглолистни, над 20 храстови видове и над 100 броя тревни растителни видове. В горите се срещат различни видове едър и дребен дивеч. При едрият дивеч това са благороден елен, сърна, дива свиня, дива коза, а за дребния дивеч най-характерните видове са див заек, фазан, яребица и дива патица. От хищниците се срещат лисица, чакал, вълк.

Дървесни култури - най-разпространени на територията на Общината е салкъмът (бяла акация) (*Robin pseudo CIA*), белият и черен бор (*Pinups Sylvester's, P. Ingra*), хибридната топола (*Populous x Canadensis*).

Салкъмът (бялата акация) е най-широко залесяван сред чуждите за района видове. По-големи или по-малки култури се срещат навсякъде на територията на Общината. Салкъмът се отличава с бърз растеж и има калорична дървесина. Въпреки че променя някои от основните характеристики на почвата (уплътнение, химичен състав) и занаят трябва да се поддържа на територията на Общината и да се залесява на някои полесонепригодни места, включени в горския фонд. Целта на това е да се поеме част от антропогенния натиск от страна на местното население към естествените гори в райони.

Боровите култури са залесявани не само заради бързия им растеж и ценната им (чамова) дървесина, но и на много места с естетическа цел. С последното се обяснява и широкото им използване в парковите зони на града и селата. Днес на повечето места боровите култури са в лошо състояние. Тези гори силно променят състава на почвата и имат значение само за популациите на някои ядивни гъби (масловката). За в бъдеще практиката за залесяване на иглолистни в нетипичния за тях регион на равнината трябва да бъде прекратена или поне намалена до разумен минимум.

Тополовите култури се намират основно по поречията на малки вътрешни реки (дерета) и се срещат почти във всички населени места на Общината. Те растат сравнително бързо и имат ценна дървесина. От друга страна са податливи на различни заболявания и лесно съхнат.

През деветдесетте години значителна част от тополовите насаждения в Общината са поголовно изсечени, в резултат на което терените са силно заблатени и ерозирани. За в бъдеще трябва да се разшири залесяването с местни крайречни дървесни видове – бяла върба, черна и бяла топола.

Липовите гори заемат много по-малки площи, основно по северните и източните склонове. Те често са обект на набези по време на цъфтежа им, когато се събират цветовете за билки. Това довежда понякога до масови погроми.

Някои други естествени и залесявани видове имат макар и слабо участие в горската растителност на района. Такива са летният дъб, косматият дъб, брястът, и др. Те участват в растителността на района като много малки и деградирани гори или култури.

Общата оценка за състоянието на горите в региона е много тревожна. Горите са белите дробове на природата. В тях са съсредоточени, включително и на територията на Общината ценни ресурси – дървесина, билки, гъби, богато биологично разнообразие. От друга страна те са най-застрашени от пряко унищожение. Този процес се задълбочава и

вследствие на факта, че ниският жизнен стандарт на местното население, особено в селата го насочва към най-лесния за бързо оползотворяване начин на този ресурс.

Приоритетно община Венец трябва да търси финансиране за залесяване и да осъществява такива проекти. Трябва да се избягват голите сечи в горите и по-внимателно да се следи състоянието им, особено когато се отнася за естествени гори.

Както вече споменахме, горските масиви, въпреки лошото им състояние и необходимостта от рекреационни мероприятия, се ползват за незаконен добив на дървесина за огрев, като по този начин се нарушава режимът им на стопанисване и намалява ролята им като бели дробове на природата.

Гъби - ресурсите от гъби на територията на Общината са сравнително ограничени. Няма данни да промишлено събиране на видове гъби на територията на Общината. Някои видове понякога се събират в по-големи количества, но само за лични нужди. Най-често се събират сърнела и печурка.

Растения - във фитогеографско отношение територията на община Венец спада към Дунавския район от равнинно-хълмистия дъбов пояс на долния пояс на дъбовете и черния бор. Растителността се характеризира със средноевропейския тип дъбови гори, при които най-широко разпространение имат церът и благунът с примеси на габър, клен, келяв габър, липа, мъждрян. От храстите най-често срещани са: глог, дрян, бъз, драка, повет, смрадлика, леска и др. Иглолистните масиви са съставени предимно от черен бор и частично – от смърч.

Естествената растителност и под формата на гори, естествени ливади, пасища и пустеещи земи. Културната растителност е представена предимно от ниви, трайни насаждения, изкуствени пасища и паркове.

2. ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА

2.1. Водоснабдителни мрежи

Водоснабдяването в Общината се извършва от собствени водоизточници. Изградени са различни видове кладенци и каптажи, чрез които се доставя питейна вода до всички населени места.

За нуждите на населението се подава водна маса в размер на 800 хил. куб.м, равняваща се на 25л/сек., от които 99% се подават помпено и само 1% стига по гравитационен път.

Управлението на ВиК дружеството е 51% държавно и 49% общинско участие на цялата област. Община Венец има 2,7% участие.

Водопроводни мрежи				
Дълж. в км.	Тр. кладенци	Ш. кладенци	Каптажи	Мощност л/сек
148	5	8	10	25

Основната част от водопроводната мрежа е изградена в периода 1960 – 1970 година.

Водопроводна мрежа по населени места и начин на използване на водата

Население	Подадена вода х куб м		Полезно изпольв. х куб м			Водопреносна мрежа км
	Пов. изт.	Подз. изт.	Общо	Н-ие	П-ст	
1. Борци	0	33	16	3	3	10
2. Боян	0	21	10	9	1	5
3. Буйновица	0	14	7	7	0	6
4. Венец	0	63	31	18	13	26
5. Габрица	0	21	9	9	0	14
6. Деница	0	9	4	4	0	6
7. Дренци	0	14	7	7	0	4
8. Изгрев	0	41	20	18	2	40
9. К.Петко	0	23	12	11	1	6
10. Осеновец	0	22	11	10	1	7
11. Страхилица	0	5	2	2	0	2
12. Черноглавци	0	32	15	14	1	8
13. Ясенково	0	100	50	44	6	14
Общо:	0	398	194	156	28	148

Населените места се снабдяват по следните водоснабдителни групи:

ГРУПА ИЗГРЕВ

Строена през 1927г. – 35г. Обхваща селата Изгрев, Осеновец, Буйновица, Климент, Наум, Тъкач, Пристое, Венец, Борци.

Има две аварийни връзки с 4 селища от Каолиновска община и две аварийни връзки с 5 селища от обл. Силистра. Няма достатъчно дебит за такъв голям район. Има изграден и включен нов сондаж, но не са завършени строително-монтажните работи. С него мощностите ще се натоварят с още 15 л/сек. и ще отпаднат режимите в отделните селища.

ГРУПА ГАБРИЦА

Снабдяват се селата Габрица, Близнаци, Сливак, Дренци, Страхилица. Разчита се на тръбен кладенец. Трябва да се помисли за изграждането на резервен водоизточник.

ГРУПА ДЕНИЦА

Захранва селата Деница и Капитан Петко от един шахтов кладенец със силно променлив дебит в зависимост от валежите. Започнат е нов тръбен кладенец при с.Деница, но трябва да се доизгради.

ГРУПА БОЯН

Собствен водоизточник, достатъчен дебит, но във водата има високо съдържание на нитрати. Има изграден нов каптаж, който не е довършен.

ГРУПА ЯСЕНКОВО

Самостоятелен тръбен кладенец с достатъчен дебит.

ГРУПА ЧЕРНОГЛАВЦИ

Собствен водоизточник с достатъчен дебит. Необходимост от разширяване на водопреносната мрежа.

ГРУПА ЧЕРНА

Самостоятелен шахтов кладенец с достатъчен дебит.

Проблем по отношение на водоснабдяването е остарялата водопроводна мрежа за питейна вода, която често аварира. Едни от най-належащите проблеми е включването на нови водоеми към водоснабдителната мрежа.

Големите разходи на електрическа енергия при добиването и пренасяването на водата, както и разходите за ремонт и поддръжка на остарялата водопроводна мрежа генерират много висока цена на водата – една от най-високите в България.

Необходимо е да се насочват финансови средства за включване в експлоатация на вече каптирани, проучени и прогнозни водоизточници, изграждане на допълнителни регулиращи обеми, както и реконструкция, модернизация и разширяване на съществуващите мрежи в цялата община.

2.2. Мрежи и системи за отпадни води

В Общината няма канализационна мрежа и пречиствателна станция за отпадни води.

2.3. Транспортни мрежи

Община Венец е разположена на територията, която се пресича от пътя Шумен – Силистра. Общата дължина на пътната мрежа в Общината е 93,710 км, от които 17,100 км са от първи клас и 14,300 км от трети клас. Общинските пътища са с дължина 62,580 км. Общата дължина на пътищата в Общината е само 0.25% от националната пътна мрежа, която е 37 295,7 км.

В Общината няма ж.п.транспорт.

Клас	Обхват	Дължина км.	Вид настилка
I	Шумен - Силистра	17.100	Асфалт
III		14.300	Асфалт
	Общо I+II+III	31.400	
IV	Боян – Деница	5.700	Асфалт
IV	Климент – Наум - Изгрев	1.770	Асфалт
IV	Ясенково – Борци – Черноглавци - Сини вир – Лятно	12.270	Асфалт
IV	Бирци - Паламара	3.550	Асфалт
IV	Изгрев – Тъкач - Сини вир - Иглика - Велино	3.200	Асфалт
IV	Осеновец - Пчелина	4.800	Асфалт
IV	Клон Капитан Петко	4.920	Асфалт
IV	Клон Дренци	1.300	Асфалт
IV	Близнаци - Черноглавци	8.120	Асфалт
IV	Клон Страхилци	0.800	Асфалт
IV	Хитрино - Капитан Петко - Ясенково	14.150	Асфалт
IV	Клон Черна	2.000	Асфалт
IV	Боян - Деница	3.400	Без настилка
	Общо IV клас	62.580	
	Общо I+II+III+IV	93.710	

Транспортната инфраструктура на община Венец носи типичните белези на селските райони и общини. Пътищата са в много лошо състояние и голяма част от тях се нуждаят от рехабилитация и ремонт.

Направена е оценка за състоянието на междуселищните пътя и тя показва спешната еобходимост от ремонти и рехабилитация.

Освен на пътната мрежа, в Община Венец се обръща специално внимание на благоустрояването на уличните мрежи в населените места, където над 50% от настилката е черен път.

Транспортното обслужване на региони и селищата се извършва по следните направления¹:

- а) вътрешно общински междуселищни автобусни линии:
 - с.Черноглавци - с.Венец - разклон
 - с.Дренци - с.Капитан Петко - с.Боян - с.Черна и обратно
- б) междуобщински автобусни линии:

¹ Данните са предоставени от община Венец

с.Ясенково – с.Венец – гр.Шумен – 6 курса на ден в двете посоки

с.Черноглавци - с.Сини вир - с.Велино - гр.Шумен - 2 курса на ден в двете посоки

с.Черноглавци - с.Сини вир - с.Велино - гр.Шумен - 2 курса на ден в двете посоки

в) междуобщински преминаващи автобусни линии:

гр.Каолиново – с.Венец – 5 курса на ден

гр.Каолиново –с.Черноглавци - с.Венец – 2 курса на ден

г) междуобластни преминаващи автобусни линии:

гр.Силистра – гр.Дулово - с.Венец – гр.Шумен – по 4 курса на ден в двете посоки

гр.Исперих - с.Капитан Петко – с.Хитрино - гр.Шумен – 2 курса на ден

2.4. Енергийни мрежи и системи

Електроснабдяване

Като цяло енергопреносната система в община Венец е добра и 100% осигурява всички селища и икономически субекти.

След приватизацията на «Електроразпределение-Варна» ЕАД се очакват подобряване на цялостната мрежа.

Необходимо е да се извърши основен ремонт на електросъоръженията във всички населени места на Общината с цел изграждане на максимално икономична система за улично и обществено осветление и решаване на проблема с извеждане на индивидуалните електромери на домакинствата селата за наблюдение и контрол.

През територията на Общината има 5 преминаващи електропровода и 5 извода от подстанции.

Дължина на ел.мрежи		
НН - / км./	СрН/км/	Кабелни линии – НН/км/
76.70	137.37	4.65

Графопостовите са разпределени по населените места, както следва:

Населено място	Брой
1. Борци	6
2. Боян	3
3. Буйновица	2
4. Венец	9
5. Габрица	4
6. Деница	2
7. Дренци	2

8. Изгрев	5
9. Капитан Петко	4
10. Осеновец	3
11. Страхилица	1
12. Черноглавци	3
13. Ясенково	8
ОБЩО	52

2.5. Комуникационни мрежи

Телекомуникации

Всички селища на територията на община Венец са телефонизирани и радиофицирани. Съобщителната мрежа е с различна степен на изграденост в различните населени места.

Населено място	Монтиран капацитет	Зает капацитет		Свободен капацитет
		Общо	В т.ч. дом.	
Венец	600	284	197	107
Борци		127	127	
Осеновец		82	81	
Ясенково	600	251	242	349
Изгрев	200	100	97	51
Буйновица		49	49	
Черноглавци	200	131	119	69
Габрица	200	87	78	43
Дренци		67	67	
Капитан Петко	600	168	153	229
Деница		35	34	
Страхилица		29	28	
Боян		986	85	
Черна		72	71	

На територията на Общината има 8 броя АТЦ и са монтирани 6 базови станции на М-Тел и Глобул. Осигурено е 100 % покритие на мобилните оператори от територията на Общината.

3. ТЕНДЕНЦИИ В ЕКОЛОГИЧНАТА ОБСТАНОВКА

3.1. Идентификация на проблемните територии и обекти, степен на увреждане

На територията на Общината няма регистрирани територии замърсени с промишлени отпадъци.

Един от главните проблеми на околната среда на е изхвърлянето на битовите отпадъци на нерегламентирани места и с това създаването на незаконни сметища. Те се образуват от изхвърлената оборска тор и други битови отпадъци.

Употребата на торове и пестициди е в границите на нормативите. Важен проблем е събирането и безопасното съхраняване на залежали и негодни пестициди и такива с неизвестен произход, тъй като тези торове са безнадзорни, не се стопанисват неправилно и съществува опасност от натравяне на хора и животни. В условията на пазарна икономика тяхното съхранение изисква помещения, както и определени условия за съхранение (например обезопасеност срещу кражби, замръзване, вентилация). През

последните години бързата и навременна доставка на пестициди спестява средства и грижи от страна на частните стопани.

На територията на Общината се образуват различни видове отпадъци, като категорично преобладава дялът на битовите и селскостопанските отпадъци. Мотивиращи фактори при тяхното генериране и натрупване се явяват разположението на населението като функция при образуването на ТБО. Процентното участие на производствените отпадъци е незначително, но много сериозен е проблемът с депонирането и третирането на различни видове опасни отпадъци.

Натрупването на големи количества биоразградими битови отпадъци, подлежащи на депониране, се явява основен проблем при управление на битовите отпадъци в Общината. Към настоящия момент не е решен въпроса с тяхното оползотворяване. Както в повечето малки селища в страната, така и в тези от състава на община Венец отпадъците се събират на неконтролирани сметища, които са в близост до населените места. Много често недобросъвестни хора изхвърлят отпадъците от домакинствата си и на съвсем неподходящи места – скрити от собствения им поглед, но видими за останалите хора.

Често плевелите и сухата шума от домакинствата се изгарят. По този начин се замърсява атмосферния въздух, предизвикват се дори пожари.

Основната част от населението на община Венец е ангажирано в отглеждането на селскостопански животни. Практика е боклука от животните да се трупа на определени места. По този начин освен, че се отделят неприятни миризми се замърсяват подпочвените води и почвата. Необходимо е да мине достатъчно дълго време /най-малко 1 година/ за да угние торта и да стане годна за използване в градината. Освен това депонираната биомаса заема много място на депото, като значително намалява капацитетите му. При анаеробните условия на съществуващото сметище се отделя биогаз-метан, който е газ, предизвикващ глобалното изменение на климата.

По отношение на ограничаването на емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини е необходимо поетапно да се приложат изискванията на Наредба № 16 от 12 август 1999 година на МОСВ, МП, МТ и МРРБ. С наредбата се определят нормите за допустими емисии на летливи органични съединения (ЛОС), изпускани в атмосферния въздух от инсталации и съоръжения за съхранение и товарене или разтоварване на бензини, включително при технологични операции, свързани с товарене или разтоварване на подвижни цистерни за превоз на бензини между терминалите или между терминалите и бензиностанциите.

Замърсяването на АВ от автотранспорта както от обществения, така и от личния е незначително. Транспортният трафик на община Венец е слабо натоварен. На територията

на населените места липсва градски транспорт. Броят на автомобилите е сравнително малък, но като цяло автомобилният парк се състои от стари автомобили, които не са снабдени с катализатори.

Сезонен замърсител, оказващ сериозно влияние върху качеството на АВ през зимата е битовия сектор. През последните години са потърсени алтернативни решения на проблема с отоплението и преминаване на индивидуални отоплителни средства, в повечето случаи - на твърди горива. Това води до увеличаване на източниците на вредни емисии в приземния атмосферен слой и до влошаване качеството на АВ. На отделянето на вредни емисии от горивните процеси в битовия сектор най-съществено влияние оказва качеството на горивата и климатичните условия. Горивните процеси за отопление са предимно в сезона на облачни дни с висока въздушна влажност, ниски температури и в дните с възможност за температурни инверсии. Като гориво за битови нужди се използва сравнително евтини твърди горива - брикети с високо сярно и пепелно съдържание.

3.2. Интегрални проблеми за околната среда в територията

До момента на територията на Общината не е извършвано разделно събиране на отпадъците и не е разработвана програма за такава система.

Ефективното сметосъбиране и обезвреждане имат пряко отношение към общественото здраве. Създаването на нови и поддържането на съществуващите алеи и паркове за обществен отдых, ще подобрят състоянието на околната среда и ще способстват за по-добър екологичен комфорт за населението, гостите и туристите на Общината.

Почви

Периодично се прави анализ на питейната вода по водоизточници. Основните показатели, които се следят са: -активна реакция (рН); -окисляемост (мг/л); -амоняк (мг/л); -нитрати (мг/л); -нитрили (мг/л); -хлориди (мг/л); -остатъчен хлор (мг/л). Като цяло не се наблюдава надвишаване на нормите по БДС. Няма промишлени или други източници на замърсяване.

Както и в други общини, така и във Венец не са решени законосъобразно въпросите, свързани с експлоатацията на сметищата и торищата. Във всички населени места те са разположени до или в регулационните граници на населените места. Поради неправилно транспортиране, депониране и атмосферните влияния, те са сериозен замърсител на въздуха, респективно на околната среда като цяло.

С оглед на това, че сериозни замърсители на територията на Общината почти липсват е необходимо да се работи в посока запазване на статуквото, като се търсят възможности за въвеждане на екологични технологии.

3.3. Основни замърсители, компоненти на замърсяване (води, почви, твърди отпадъци, шум, радиация биологичн, разнообразие)

Липсата на замърсяващи промишлени предприятия и топлоцентрали, на големи животновъдни ферми, както и на пътни артерии или магистрали с висока интензивност на автомобилния трафик, предполага сравнително високата чистота на отделните компоненти на околната среда – въздух, вода и почви.

Замърсяване на повърхностните води

Проведеният от РИОСВ мониторинг през последните години включва: активна реакция, БПК5, окисляемост, ХПК, хлоридни йони, сулфатни йони, разтворени вещества, неразтворени вещества, азот амониев, органичен азот, общ фосфор, екстрахируеми вещества. През различните години взетите проби не отговарят на допустимите норми за II категория водоизточници /ДВ бр. 96 от 12.12.1986 год./ по няколко показатели.

Не се извършва мониторинг в повърхностните води на реките по отношение на биологично активни органични замърсители, като например използваните в селското стопанство пестициди и разпадните им продукти.

Подземни води

Основният риск от замърсяване на подпочвените води е свързан с липсата на канализационна система в населените места на Общината.

Пречистването на отпадните води (битови и промишлени) е крайно недостатъчно (посредством механично стъпало) или не се извършва и водите се заустват в реки, септични и попивни ями.

Замърсяване на почвите

Извършвания мониторинг по отношение качеството на почвите от РИОСВ-Шумен включва хромографски анализи на проби от почвата по отношение съдържанието на пестициди в нея. Едновременно се следи съдържанието на двадесет и три вещества, например: heptachlor, prometon, lindan, ametryn, aldrin, endrin, propazine, DDT, DDE, DDD и др. Не се наблюдава съдържание на пестициди в почвата над допустимите норми.

Замърсяване на атмосферния въздух

От метеорологичните параметри, влияещи върху нивото на замърсяване на приземния слой с аерозоли и газообразни вредни вещества особено голяма роля имат:

температурата на въздуха, неговата влажност, скорост, посока на вятъра, интензивността на турбулентния обем и др.

Замърсяването на атмосферния въздух от изхвърлените изгорели газове на автобусите, обслужващи междуселищните линии е почти туширано като се има предвид, че автобусите, които обслужват по-малките и отдалечени населени места вече не пътуват.

Шум

По отношение на акустичната обстановка в Общината няма замервания дали има превишаване на шума над допустимите норми.

Територията на Общината е с добра екологична характеристика. Няма значими източници на замърсяване. Екологичното състояние на въздуха, водите и почвите е добро. Налице са екологично чисти територии.

Усилията трябва да се насочат към запазване и разширяване на териториите с добро качество на околната среда. Актуализирането на Общинската програма за управление на околната среда ще систематизира усилията за осигуряване на благоприятна жизнена среда и устойчиво използване на природните ресурси.

Налице е богато биологично разнообразие и територии с природна значимост, които са предпоставка за развитие на туризма и прекарване на свободното време на гражданите на Общината. Следва да се подобри контрола и борбата с браконьерството, предпазване на горите от пожари и др.

По отношение **управление на замърсяването с отпадъци** в дългосрочен план са необходими следните действия:

- оптимизиране на периодичното извозване на твърдите битови отпадъци за достигане на максимална степен на санитарно-хигиенни условия за опазване здравето на населението и осъществяване на дейността с възможно най-ниски разходи;
- разширяване на системата за организирано сметосъбиране с постепенно включване на останалите населени места;
- разработване на програма за разделно събиране на отпадъците и започване на изпълнението ѝ;
- изготвяне на проекти за премахване на стари замърсявания;
- изготвяне на проект за закриване на общинското сметище и реализиране на закриването с цел обслужване от общо регионално депо;
- възлагане на дейности по събирането и извозването на ТБО, съгласно ЗООС и ЗОВВОС;

- изследване на съществуващите замърсявания на територията на землищата;
- рекултивация на закрити сметища във и край населените места и пътищата;
- съставяне на екологични програми в УЗ на Общината;
- провеждане на квалификационни курсове за заетостите в сферата на управлението на отпадъците;
- изграждане, макар и в начален вид, на система за разделно събиране и третиране на оползотворими компоненти /хартия, стъкло, метал, градински отпадъци/ и опасни отпадъци /промишлени, селскостопански, медицински/.

Ниското обществено съзнание и недостатъчният контрол са причина за неадекватно отношение на част от населението към околната среда, чистотата, инфраструктурата. Усилията в тази насока трябва да се насочат към системно информиране на населението за състоянието на околната среда, екологично образование на гражданите и особено на младите хора, организиране и провеждане на кампании за почистване и опазване на средата и природните богатства, подобряване на градската среда чрез запазване, поддържане и увеличаване на зелените площи.

4. АНАЛИЗ НА ТЕНДЕНЦИИТЕ И ПРОЦЕСИТЕ В СОЦИАЛНАТА СФЕРА

4.1. Население

Брой и динамика на населението

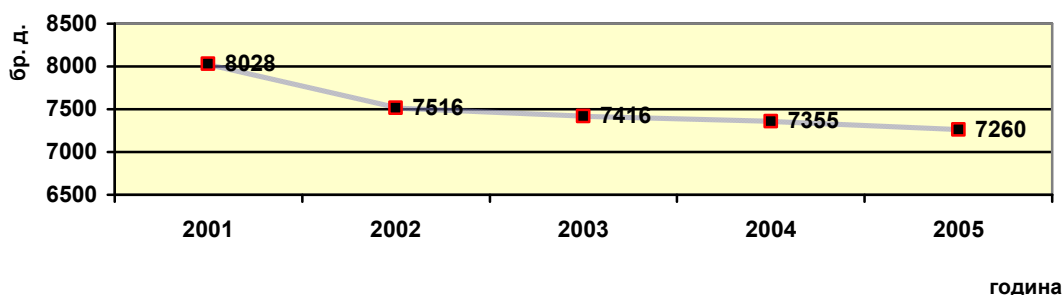
По брой на населението община Венец е малка община. Броят на жителите на Общината към 31.12.2003г. е 7 416 души. Това е само 0.58% от населението на Североизточния икономически район. Населението е съставено от представители на българския, турския и ромски етноси. Християнското и мюсюлманско вероизповедание представляват религиозната структура в Общината.

Средната гъстота на населението за 2002г. е по-ниска от средната за областта - съответно 33,5 души на кв.км за Общината и 60,0 души на кв.км за областта. За Североизточния планов район средната гъстота на населението е 17,9 души/кв.км.

Населено място	2001г.	2002г.	2003г.	2004г.	2005г.
Борци	611	612	605	594	582
Боян	476	477	471	459	464
Буйновица	239	238	240	244	241
Венец	830	812	790	763	750
Габрица	518	476	469	477	482
Деница	145	147	144	143	141

Дренци	332	333	333	331	321
Изгрев	713	679	680	682	691
Капитан Петко	590	584	574	565	553
Осеновец	456	441	437	432	425
Страхилица	110	108	106	102	101
Черна ²	327				
Черноглавци	611	562	551	536	530
Ясенково	2070	2047	2016	1979	1979
ОБЩО	8028	7516	7416	7355	7260

Динамика на броя на населението в община Венец

Полова структура

Разпределението по пол е почти равномерно.

Динамиката на половата структура има пряка връзка с естествения прираст на населението в Общината и за последните 6 години тенденцията е общия брой на мъжете и жените да намалява. Като цяло тенденцията е запазване на съотношението между половете в Общината 50% / 50% .

Година	Мъже	Жени	Общо
2000 г.	4263	4237	8500
2001 г.	4035	3993	8028
2002 г.	3755	3761	7516
2003 г.	3698	3718	7416
2004 г.	3684	3671	7355
2005 г.	3605	3655	7260

Демографска характеристика и естествен прираст

Населението на Общината за периода 2001 – 2002 г намалява с 512 души, поради отделянето на село Черна от община Венец и присъединяването му към община Хитрино. За следващия период намалението е само със 100 души. Това се дължи на намаляване на естествения прираст и миграцията, поради икономическото състояние на Общината.

² с. Черна е отделено от община Венец и преминава в регулационните граници на община Хитрино

В края на 2002г. прогнозата за средната продължителността на живота в община Венец е 70,7 години.

Демографска характеристика

показател	2001	2002	2003	2004	2005
1. Население	8028	7516	7416	7355	7260
1.1. Мъже	4035	3755	3698	3684	3605
1.2. Жени	3993	3761	3718	3671	3655
2. Раждаемост /промили/	13	9.6	11.3	13.1	11.4
3. Обща смъртност /промили/	11.7	13.1	16.1	12.9	13.1
4. Естествен прираст	1.4	-3.4	-4.8	0.3	-1.7
6. Детска смъртност	9.5	27.4	23.8	10.3	12.0

Разпределение на населението по възраст

Възраст/Брой население за година	2002	2003	2004	2005
0 – 1 год.	70	79	91	72
1-14 год.	1321	1266	1223	1203
15-19 год.	485	494	483	516
20-59 год.	4172	4121	4063	3955
Над 60 год.	1468	1456	1495	1514

Миграционни процеси

Районът на община Венец се отличава с интензивна миграция, насочена предимно към големите икономически центрове на страната и чужбина. Трайна е тенденцията за напускане на Общината от хора в трудоспособна възраст, които търсят препитание в чужбина и в по-големите градове на страната. Безработицата и непълната заетост отбелязват огромен скок в община Венец през последните години.

Възrastова структура

Към 31.12.2002г при общ брой население от 7516 души.

Възраст	Бр.население	% от общия брой
0 – 17 год.	1684	22.4
18-64 год.	4806	63.94
Над 64 год.	1026	13.65

Населението в трудоспособна възраст е 63.94%, което е над средните за страната и региона.

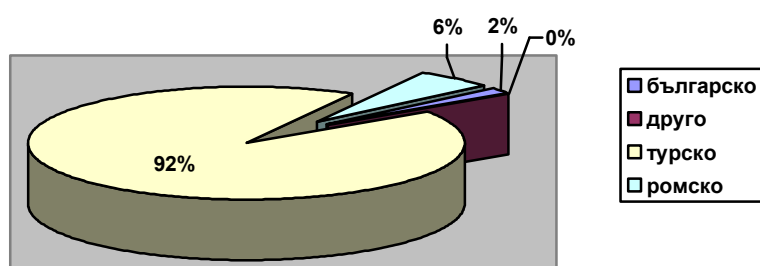
Етническа структура

На населените места към 01.03.2001г.

Населено място	Общо	етническа група				не се самоопределя	непоказано
		българска	турска	ромска	друга		
Борци	614		608			3	3
Боян	475		475				
Буйновица	240		235			5	
Венец	840	43	784	1		8	4
Габрица	506	5	338	146	1	14	2

Деница	148		148				
Дренци	340	4	301			34	1
Изгрев	720	18	485	215			2
Капитан Петко	594	4	566			23	1
Осеновец	449	13	435				1
Страхилица	111		111				
Черна	330		328				2
Черноглавци	600	52	473	70		4	1
Ясенково	2075	2	2033	34		1	5
ОБЩО	8042	141	7320	466	1	92	22

Етническа структура на населението на община Венец

Представителите на турския етнос съставляват най-многобройната група в община Венец - около 92% от населението.

Българска етническа група	1,75 %
Турска етническа група	92%
Ромска етническа група	5,8%
Не самоопределящи се	1,1%
Други	0,4%

В Общината живеят над 460 роми. Основният проблем при ромското малцинство е ниската здравна и образователна култура. Поради факта, че по-голямата част от тях нямат постоянни източници на доход, децата им не посещават училище и увеличават дела на неграмотните в Общината.

Общата тенденция в страната на увеличаване броя на населението от ромския етнос налага разработването на дългосрочна политика на приобщаване на ромите към процесите на развитие на Общината. Етническият състав на Общината позволява подготовката и провеждането на дългосрочна политика на интегриране на етносите, която да има и превантивна роля срещу нарастване на бъдещи етнически разслоения в Общината.

Разпределение по образование

Делът на населението с образование над средното в Общината е най-малкият в цялата страна – само 1,3%. Този неблагоприятен показател е резултат от променената социално-икономическа среда и миграцията извън Общината на населението с по-висока образователна степен.

Образователна структура и динамика на образователната степен на населението

	Образование	1992		2001		изменение
			%		%	
1	Висше	22	0,2%	51	0,7%	0,3%
2	Полувисше	50	0,5%	47	0,6%	0,0%
3	Средно	995	10,5%	1112	15,0%	1,2%
4	Основно	3398	36,0%	3297	44,5%	-1,1%
5	Начално	3523	37,3%	1903	25,7%	-17,2%
6	Незавършено начално	0	0,0%	654	8,8%	6,9%
7	Неграмотни	438	4,6%	306	4,1%	-1,4%
8	Дете	1012	10,7%	20	0,3%	-10,5%
9	Непоказани	0	0,0%	21	0,3%	0,2%
	ОБЩО	9438	100%	7411	100%	-21%

От данните става ясно, че най-голям процент са хората с основно и начално образование от цялото население. Следват хората със средно образование. Естествено е, че това полуграмотно население е в изключителна тежест за икономиката. Дори и да се вкарат технологии и модерна техника, тя трудно би се реализирала в сегашната обстановка.

Структура и динамика на доходите по отрасли

Динамичните процеси на реструктуриране на общинската икономика, промените в отрасловата структура и развитието на реформата в селското стопанство определят равнището на икономическата активност на населението. Възрастовата структура и образователното ниво са другите два определящи фактора, свързани с икономическата активност. община Венец се характеризира с добра възрастова структура на населението, но същото не може да се каже за образователното му равнище.

Броят на заетите в аграрния сектор за Общината е 1,9% от този за областта, а за секторите на индустрията и услугите тези стойности са съответно 0,3% и 1%.

По брой на заети водещи за Общината са: Районна потребителска кооперация “Сила” и ДП “Държавна дивечовъдна станция – Паламара”.

Доходите на населението са едни от най-ниските за областта, което определя ниската покупателна възможност на населението. Увеличава се делът на социалните

доходи, което говори за нарастваща зависимост от системата за социална защита. Висок е и дялът на доходите от домашното стопанство, което отразява една тревожна тенденция на натурализация. Голяма част от домакинствата преживяват с мизерни или изключително ниски доходи, които в никакъв случай не гарантират нормално посрещане на потребностите. В двете таблици по-долу са дадени средногодишната работна заплата на работещ в общината в общественя и държавния сектор, а така също диференцирани по отрасли и по години. По-ниските доходи в частния сектор дават основание за изводи в две насоки:

- все още слабо развит частен сектор в общинската икономика;
- неотразяване на реално получаваните доходи с цел намаляване на плащаните данъци.

В разработваните мерки на плана за МИР следва да се предвидят и стимулират действия както за стимулиране развитието на частния сектор в икономиката на Общината, така и за реалното отразяване на очакваните нарастващи трудови доходи с влизането ни в ЕС и общия икономически растеж на страната и региона.

Структурата на разходите за един жител на община Венец за 2003 година е както следва: 14,22% общи държавни служби; 0,95% за отбрана и сигурност; 51,18% за образование; 0,47% за здравеопазване; 31,28% за социални дейности; 1,89% за култура.

Средно годишна работна заплата

Средната годишна заплата на работещ в общественя сектор	2309 лв
Средната годишна заплата на работещ в частния сектор	1807 лв

*По отрасли
(лв.)*

ОТРАСЛИ	2001	2002	2003	2004
О Б Щ О	2050	2218	2205	2146
Селско, ловно, горско и рибно стопанство	2058	2824	2829	2012
Добивна промишленост				
Преработваща промишленост	1525	1562	1792	1994
Производство и разпределение на ел.и топлинна енергия, газообразни горива и вода				-
Строителство				-
Търговия, ремонт и техн.обслужване на автомобили и мотоциклети, на лични вещи и стоки за домакинството	1161	1324	1601	1701
Хотели и ресторанти	1783	685	1285	1390
Финансово посредничество	2521			2259

Операции с недв.имоти, наемод.дейност и бизнес услуги	1339			-
Държ. управление и отбрана; задълж. обществ.осигуряване				-
Образование				-
Здравеопазване и социални дейности	1561	1641		-
Други дейности, обслужващи обществото и личността				-

4.2. Заетост

Нивото на регистрираната безработица в община Венец е една от най-високите в страната, като през последните години е почти два пъти по-висока от тази за региона. Броят на регистрираните безработни достига своето максимално равнище за последните години през 2001г., когато те наброяват 1806 души. През следващата година техният брой намалява. През 2003 и 2004г., средногодишният брой на регистрираните безработни се запазва почти същия, както се вижда от таблицата по-долу.

Структура на безработните по възраст, пол, отрасли, образователно равнище, квалификация

година	икономически активно население	равнище на безработица %	регистрирани безработни			
			Общо	в това число		
				Жени	младежи до 29г.	с основно и по-ниско образование
2000	4455	36.86	1642	878	443	1383
2001	4455	40.54	1806	745	469	1539
2002	3707	39.46	1463	734	438	1227
2003	3532	38.84	1372	781	382	1158
2004	3532	37.60	1328	792	306	1127
2005	3532	40.99	1448	861	334	1206

При анализа на данните в таблиците следва да се има предвид, че често различните административни структури в общината подават и работят с различни данни поради това, че ползват различни източници и различни години, често пъти ползват официалните статистически данни, но които са често стари в такава динамична област, каквито са заетостта и безработицата. Затова се налага да се ползват оперативни данни, които още по-често се изменят във времето. Така например програмите за временна заетост дават силно влияние в динамиката на заетостта и безработицата често и в рамките на една година.

Следва обаче да се отбележи, че тези различия в представяните данни не дават съществени значение върху общите тенденции в заетостта и безработицата и затова нашите изводи се обосновават с тези именно тенденции.

В тази връзка очевидно е, че по официални данни проблемът с безработицата в Общината е изключително сериозен. До голяма степен, това се дължи на ниското търсене на работна сила в региона. В община Венец няма предприятия, които да ангажират по-голям брой заети лица. Съществуват няколко на брой малки предприятия, които чувствително са свили заетостта си до 5 - 10 души, а нови предприятия, които да поемат освободената работна сила не са създадени.

В малките населени места съществуват условия за т.нар. “скрита безработица” поради:

- закриване на малки производствени цехове;
- неосъществена напълно поземлена реформа;
- ниска квалификация;
- невъзможност за прихождане, поради високи транспортни разходи.

От друга страна при анализа на заетостта и безработицата в Общината следва да се вземе под внимание и факта, че като безработни се регистрират и селскостопански производители. До 2006г. не съществуваше формално изискване за тяхното регистриране като такива.

С влизането ни в ЕС от 01.01.2007г. регистрацията на земеделските производители е задължителна и тогава ще се реши проблема с високата безработица в селските райони. Регистрираните земеделски производители ще получават субсидии и ще се стимулира тяхното развитие като малки и средни селскостопански ферми. По този начин същите не могат вече да се водят като безработни и следва да направят избора на своето бъдещо развитие като селскостопански производители или като потенциална наемна работна сила.

С Плана за местно икономическо развитие общинското ръководство в съответствие с целите и приоритетите на областната стратегия и регионалния план за развитие на СИРП следва да създаде условия и предпоставки за подкрепа на населението на Общината при този избор и да реализира действия и в двете алтернативни направления на избора:

- стимулиране селскостопанските производители и обучението им в насока развитие на малкия и среден бизнес, или;

- обучение, квалификация и преквалификация на свободната работна сила съобразно реалните потребности и изисквания на пазара на труда..

Мерките за борба с безработицата са установените с нормативни актове от страна на държавата. Те са активни и пасивни. Прави впечатление, че община Венец не се възползва от дадените възможности от страна на държавата.

Безработните младежи са съпоставими с тези на Североизточния планов район, както се вижда от представената по-долу таблица.

Година	Регистрирани младежи до 29 г.					
	Общо	Североизточен район	Венец	В това число		
				жени	мъже	с основно и по-ниско образование
2000	443	30.34%	24,5%	225	218	349
2001	469	28.79%	28,6%	206	263	376
2002	438	29.99%	29,9%	219	219	337
2003	306	28.53%	27,8%	176	130	231
2004	331		23,0%	197	134	220

Данните от таблицата позволяват да се направи извода, че преобладаващият дял от безработните младежи са хора с основно и по-ниско образование. Същият извод може да се направи и за преобладаващия дял на безработните с основно и по-ниско образование сред общия брой на безработните, както се вижда от таблицата по-долу.

Данни за безработицата в община Венец:

Година	общо	% от общо безработните	жени	младежи	с основно и по-ниско
2000	846	51,5%	471	184	721
2001	1042	57,7%	547	124	895
2002	880	60,2%	460	160	751
2003	866	63,1%	494	194	751
2004	1328	37.60%	792	306	1127
2005	1448	40.86%	861	334	1206

От сравняването на данните за броя на трайно безработните в Общината и Североизточния район за планиране може да се направи извода, че съотношението на трайно безработните в Общината е доста по-високо в сравнение със средните стойности за региона. Както се вижда от данните в таблиците по-горе се наблюдава трайна тенденция за запазване на женската и младежка безработица през периода. При това

следва да се отбележи, че безработните жени са 59,6% от всички регистрирани безработни, като в тази група преобладават безработните жени без специалност - 59,52%.

Безработните без каквато и да е квалификация или професия в Общината са трайно над 70%, докато за цялата страна техният относителен дял е с около 12 – 14% по-нисък. Три четвърти от регистрираните безработни в Общината са лица или без образование, или без квалификация, или без двете, което означава, че почти цялата маса от регистрирани безработни има съвсем малки шансове за намиране на нова работа. Може да се счита, че тези лица формират контингента на дълготрайно безработните в Общината, тъй като през 2004г. надхвърлят 88% от общия брой регистрирани трайно безработни. Нещо повече, без допълнителна квалификация или преквалификация на наличната свободна работна сила едва ли ще се намери предприемач, който да направи инвестиция на зелено в Общината, което намалява перспективите за разрешаване на проблема.

В общината по програмата за заетост и други програми на МЗСП в периода 2003 - 2004г., както се вижда от двете таблици по-долу, се забелязва временна тенденция за обявяване и заемане на свободни работни места. Следва да се отбележи, че тази програма изигра своята временна роля за да намали социалното напрежение сред безработните, но тя не може да реши трайно проблема при новите условия на присъединяването ни към ЕС.

година	Обявени свободни работни места	Заети свободни работни места
2000	273	281
2001	305	305
2002	746	724
2003	754	731
2004	1248	1162
2005	583	653

Година	Устроени на работа лица				
	Общо	в това число			
		Младежи	Жени	с посредничеството на Бюро по труда	
				Общо	в т.ч. по програми и мерки за заетост
2000	596	34	188	486	246
2001	428	52	286	301	321
2002	857	82	409	757	677
2003	807	222	348	718	667
2004	1570	329	570	1396	1078
2005	627	147	326	561	549

Данните за безработицата през 2005г и на заетите в програми за заетост показват, че тази форма за стимулиране на заетост е изчерпала своята възможност и следва да се търсят нови активни методи за стимулиране на пазара на труда, преди всичко чрез стимулиране на малкия и среден бизнес и други програми, заложи в плана за местно икономическо планиране.

Структурните промени в местната икономика доведоха до закриване или преструктуриране на предприятията в Общината. Сравнително висок е процентът на безработните, които никога не са били официално назначавани на работа (около 20%). Зависимостта на местната икономика от земеделието води до създаване на големи групи от сезонно наети на работа хора, които през зимата и ранната пролет формират голяма група безработни. Тази група дори не отговаря на условието за необходима продължителност на трудова заетост, която позволява регистриране в Бюрото по труда. Това води до формиране на сравнително голяма група хора, зависещи от социални помощи или от доходи от неофициалната, сива икономика и изостря проблемите в Общината. Този продължителен престой на трудовата борса демотивира безработните в процеса на търсенето и намирането на работа.

Друга негативна характеристика е, че поради ниския икономическия растеж, липсата на свежи инвестиции и технологично и продуктово обновление, безработните със специалност трудно се реализират и в повечето случаи се налага да се занимават с дейности под тяхната квалификация.

Бюрото по труда в Общината прилага различни мерки за справяне с безработицата /съгласно Закона за закрила при безработица и насърчаване на заетостта/, сред които са различни облекчения за работодатели при наемане на работа на безработни до 28 годишна възраст с висше образование и до 24-годишна възраст със средно и по-ниско образование, на сираци, на безработни с трайно намалена трудоспособност, на безработни на непълно работно време, на продължително безработни лица. Съществуват и мерки, насочени към самите безработни. Лицата с право на парично обезщетение, желаещи да започнат самостоятелна стопанска дейност, могат да получат наведнъж полагащите им се обезщетения след одобряване на проект. Съществува възможност за подпомагане и на безработните при започване на работа в друго населено място.

В Закона за закрила при безработица и насърчаване на заетостта са намерили място и редица програми, които се прилагат в Общината:

През 1999 - 2004 г., в региона са прилагани програми за временна заетост. В Общината няма Дружество по заетост, няма стартирани общински програми за наемане на работа на безработни лица. За да се облекчи проблемът с безработицата в Общината се прилагат активно всички програми на МТСП за насърчаване на заетостта.

4.3. Здравеопазване

	1997 г.						1998 г.					
	Лекари		Стоматолози		ПСМП		Лекари		Стоматолози		ПСМП	
	Брой	На 10 хил	Брой	На 10 хил	Брой	На 10 хил	Брой	На 10 хил	Брой	На 10 хил	Брой	На 10 хил
Венец	5	5,5	3	3,3	17	18,6	5	5,5	3	3,3	17	18,6
област Шумен	602	27,6	92,75	4,2	1779	81,4	604	27,8	89,75	4,1	1757	80,8

На 10 хил. души население се падат 5,5 лекари при средно за областта 27,8, 3,3 стоматолози при 4,1 за областта и 18,8 среден медицински персонал при 80,8- средно за областта.

Независимо, че от 01.07.2000 г. системата на здравеопазване се променя, досега няма голямо желание от страна на специалисти да бъдат семейни лекари в Общината. Към края на 2003 година техният брой е 6 и обслужват семейства в селата Ясенково, Венец, Черноглавци, Изгрев, Капитан Петко, Осеновец. В Общината работят и трима стоматолози в селата Ясенково, Изгрев и Капитан Петко.

Организацията на здравеопазването е: селски здравни служби, здравни участъци и фелдшерски здравни участъци.

Видове болести	заболяемост		над 18 години	
	всичко	отн. дял	всичко	отн. дял
Инфекциозни болести и паразитози	433	10,3%	183	7,5%
Новообразувания	67	1,6%	61	2,5%
Болести на ендокринните жлези, хр., обм. имунитет	120	2,8%	110	4,5%
Болести на кръвта и кръвотворните органи	47	1,1%	31	1,3%
Психични разстройства	119	2,8%	104	4,3%
Болести на нервната система и сетивните органи	539	12,8%	456	18,7%
Болести на органите на кръвообращението	559	13,2%	348	14,3%
Болести на дихателната система	1177	27,9%	273	11,2%
Болести на храносмилателната система	227	5,4%	166	6,8%
Болести на поочно-половата система	310	7,3%	271	11,1%
Усложнения на бременността и ражданията	7	0,2%	7	0,3%
Болести на кожата и подкожната тъкан	221	5,2%	109	4,5%
Болести на костно-мускулната и съединителната тъкан	94	2,2%	94	3,8%
Вродени аномалии	7	0,2%	0	0,0%
Симптоми, признаци и недобре определени състояния	20	0,5%	14	0,6%
Травми и отравяния	277	6,6%	215	8,8%
Всички класове	4224	100,0%	2442	100,0%

Причина	2001	2002	2003	2004	2005
Инфекциозни болести и паразитози	320	290	437	554	67
Новообразувания	67	75	85	93	35
Болести на ендокринните жлези, хр., обм. имунитет	289	534	228	179	133
Болести на кръвта и кръвотворните органи	29	21	76	44	26
Психични разстройства	118	99	163	153	63
Болести на нервната система и сетивните органи	516	526	687	745	254
Болести на органите на кръвообращението	1530	2007	2126	951	856
Болести на дихателната система	1590	1710	1241	1788	1089
Болести на храносмилателната система	156	110	256	294	148
Болести на пикочно-половата система	255	267	388	425	218
Усложнения на бременността и ражданията	12	3	7	1	4
Болести на кожата и подкожната тъкан	205	217	237	243	83
Болести на костно-мускулната и съединителната тъкан	10	97	113	141	111
Вродени аномалии	4	5	9	11	6
Симптоми, признаци и недобре определени състояния	35	48	21	23	5
Травми и отравяния	102	106	277	294	210
Всички класове	5238	6115	6351	5939	3308

Данните за видовете и причините от горните двете таблици дава основание да се направи извода, че най-голям дял на заболяемостта имат:

- Болести на нервната система и сетивните органи – 18.7 %
- Болести на органите на кръвообращението - 14,3 %
- Болести на дихателната система - 11,2%
- Болести на пикочно-половата система - 11,1 %

Следователно мерките, които следва да бъдат заложи в Плана за развитие на общината следва да съдействат за ликвидиране причините на тези заболявания или снижаване на тяхното отрицателно въздействие върху заболяемостта на населението.

Лекарски практики

Населените места	Брой лекарски практики	Брой зъбол. практики
Венец	1	1
Габрица	1	
Изгрев	1	1
Капитан Петко	1	2
Осеновец	1	
Ясенково	1	1
Общо	6	5

Доболничната медицинска помощ в Общината се осъществява основно от 6 общопрактикуващи лекари и 5 стоматолози. Доболничната помощ на територията на Общината е в средните норми за страната. Средно по около 1236 пациента се обслужват от един общопрактикуващ лекар. Същото е състоянието и при стоматолозите – около 1480 пациента на практика.

4.4. Образование

Повишаването на качеството на образованието на територията на Общината е необходимо условие за подготовка на човешкия ресурс за работа и реализация в условията на европейския пазар на труда.

Образователната инфраструктура на община Венец носи всички характеристики на преходния период в реформата на средното образование в България. Запазени са основните училища в населените места, въпреки че в някои от тях демографската ситуация е с негативни показатели през последните години. Статистиката не дава информация за качеството на обучението, но то също не се отличава от средното ниво за страната, чиито основни характеристики са: слабо техническо оборудване, липса на компютри в училищата, тежест или липса на учители по английски, немски, френски; ниско ниво на информационно осигуряване, което разчита само на училищните библиотеки; еднотипни програми за извънкласни занимания на учениците.

Училищната мрежа в Общината е реструктурирана в съответствие с демографските и социално икономическите промени през последните години. В Общината има 9 училища, в които работят 101 педагози и се учат 1 083 ученици.

Началните училища са две на брой, шест основни и едно средно общообразователно училище.

Тип	Наименование	Местоположение
Начално	НУ „Хр. Ботев”	с. Дренци
Начално	НУ „Хр. Смирненски”	с. Осеновец
Основно	ОУ „Хр. Смирненски”	с. Ясенково
Основно	ОУ „П.Р.Славейков”	с. Изгрев
Основно	ОУ „В.Левски”	с. Черноглавци
Основно	ОУ „В.Левски”	с. Боян
Основно	ОУ „Хр. Ботев”	с. Капитан Петко
Основно	ОУ „Св.св. П.Хилендарски”	с. Борци
Средно общообразователно	“Н.Й.Вапцаров”	с. Венец

Демографските промени, изразени в намаляване броя на децата, подлежащи на обучение, са причина да се формират маломерни паралелки и слети класове в началния и среден курс на училищата в селата.

Детските градини са разположени в населените места със стабилен възрастов профил на населението. Те ще продължават да играят подкрепяща социална роля за осигуряване на възможност за реализация на наличния педагогически персонал и за работещите в Общината

Децата от 1 до 6 годишна възраст са обхванати в 9 ЦДГ и две полудневни. В тях се полагат грижи за 600 деца.

Наименование	Местоположение
ЦДГ „Радост”	с. Ясенково
ЦДГ „Щастливо детство”	с. Венец
ЦДГ „Знаме на мира”	с. Борци
ЦДГ „Мир”	с. Капитан Петко
ЦДГ „Снежанка”	с. Боян
ЦДГ „Снежанка”	с. Изгрев
ЦДГ „Първи юни”	с. Осеновец
ЦДГ „Щастливо детство”	с. Черноглавци
ЦДГ „Здравец”	с. Габрица

За да отговори на съвременните тенденции в развитието на науката и практиката и да осигури необходимото образователно ниво и квалифицирана работна сила, основната цел на общинската образователна политика е: подобряване условията за провеждане на качествен образователен процес, ефективна възпитателна работа сред подрастващите и достигане на европейското равнище в ефективността на организацията и управлението на учебните заведения. За целта е необходимо усилията да се насочат към следните приоритети:

- насърчаване на новите методи и форми за обучение и възпитание чрез повишаване на качеството на учебно-възпитателната работа;
- провокиране на интереси към изследователската и експериментална дейност у учениците;
- прилагане на добри практики на организация и управление на учебните заведения чрез делегирани бюджети;
- необходимо е да се създадат по-благоприятни предпоставки за осигуряване на задължително училищно обучение за учениците до 16-годишна възраст чрез: разработване на проекти за съвместни дейности с родителите на децата, непосещаващи училище; привличане на спонсори за предоставяне на облекло, учебни пособия и храна за децата от социално-слабите семейства; разкриване на ПТУ паралелки.
- обогатяване и модернизирание на материално-техническата база чрез: въвеждане на енергоспестяващи технологии за сградите на учебните заведения; грижа за свободното време на младите хора в Общината; обществен диалог с всички етноси и малцинствени групи в Общината;

работа с таланти и даровити деца; борба с престъпността, наркоманията и сектите.

4.5. Културно наследство

Читалища

В Общината има 8 читалища, които задоволяват потребностите на гражданите, свързани с развитие и обогатяване на културния живот, запазване на обичаите и традициите на българския народ. Читалищата са в следните населени места: читалище „Изгрев” с.Венец, читалище „Г.С.Раковски”, с.Ясенково, читалище „Развитие” с.Боян, читалище „Пробуда” с.Изгрев, читалище „Просвета” с.Габрица, читалище „Съзнание” с.Черноглавци, читалище „Васил Левски” с.Борци, читалище „Възпитание” с.Капитан Петко.

Читалищата се управляват от Настоятелства и набират средства от: членски внос, културно-просветна дейност, субсидии от държавния и общинския бюджети, наем от движимо и недвижимо имущество, дарения и завещания, други приходи (чл.21 от ЗНЧ). Държавната субсидия се разпределя от общинска комисия (съгласно чл.23 ал.1 от ЗНЧ) и се използва предимно за ФРЗ за читалищните секретари.

Всички читалища са с регистрация в Министерство на културата и със съдебна регистрация. Сградите на почти всички читалища се нуждаят от спешни ремонти.

В Общината функционират 22 библиотеки с крайно недостатъчен и остарял библиотечен фонд.

Традиции

Ежегодно през втората седмица на месец май се чества денят на Общината като **Традиционен общински събор**, който включва концерти на фолклорни групи, конни надбягвания и народни борби с награден фонд. Самодейни художествени състави към читалищата представят автентичен местен фолклор, включващ песни и танци, традиции и обичаи, характерни за местното население. На събора се канят изявени борци и ездачи от целия регион.

4.6. Спортна инфраструктура

По населени места съществуват спортни терени оформени като стадиони, както следва:

- с. Венец – спортна зала в сградата на Младежки дом-с. Венец, застроена площ 237 кв.м. Сградата е държавна собственост и е в недобро физическо състояние. Спортната зала е неизползваема по предназначение.
- с. Осеновец – стадион с футболно игрище, площ – 11 900 кв.м – държавна собственост.
- с.Боян - стадион с футболно игрище, площ – 21 280 кв.м – държавна собственост.
- с.Ясенково - стадион с футболно игрище, площ – 9 512 кв.м – държавна собственост.
- с. Капитан Петко - стадион с футболно игрище, площ – 16 800 кв.м – държавна собственост.
- с. Борци - стадион с футболно игрище, площ – 11 648 кв.м – държавна собственост.
- с. Деница - стадион с футболно игрище, площ – 12 220 кв.м – държавна собственост.
- с. Габрица - стадион с футболно игрище, площ – 12 240 кв.м – държавна собственост.

Необходимо е целенасочената политика на Общината за привличане на младите хора в спортни дейности да продължи. Тя трябва да стане основа за по-широка обществена ангажираност срещу повишената заплаха и риск от дрога, трафик на жени и деца, престъпност и изолиране на цели групи от обществото.

4.7. Неправителствен сектор

Неправителственият сектор е представен от достатъчно на брой, но не особено активни организации. Насоките за развитие са свързани с подкрепа за създаване на местни сдружения на предприемачи, както и повишаване на капацитета и активността на неправителствения сектор.

Има нужда от създаване на структура, работеща в подкрепа на развитието на гражданското общество, както и екологична неправителствена организация.

Община Венец има регистрирана и една нестопанска организация – фондация «Надежда», чиято функция е подкрепа и оказване на материална и морална помощ на деца от социално-слаби семейства или сираци, разработване и реализиране на бизнес-проекти, програми за заетост, програми за интегриране на малцинствени групи и групи в неравностойно социално положение, подпомагане на деца в училищна възраст,

съхраняване и развитие на връзките между социални, етнически, национални и други общности в страната и чужбина, развиване на просветна и практическа дейност за набиране на дарители и на доброволци за оказване на конкретна помощ при изпълнение на посочените цели.

Необходимо е социалното партньорство и подкрепата на неправителствения сектор от страна на община Венец да стане по-дейно, организациите да намерят място в тристранния съвет за социално партньорство. Да се създадат по-добра координация и по-добра информационно-консултантската подкрепа за НПО в Общината.

5. УРБАНИЗАЦИЯ

5.1. Проблеми на урбанизацията

Характерно за Общината е липсата на ясно изразен център и периферия, включваща териториите на останалите населени места. Основните проблеми на урбанизацията в Общината са свързани с трайно изразената тенденция за миграция на хората от Общината. Миграционните процеси са ясно изразени от селата към градовете и от Общината към поголемите градове на страната и чужбина /особено за младите хора/. Тази тенденция се обуславя от наличието на жилища в града и по-доброто качество на услугите. В резултат е налице западане на дейностите, свързани с услугите в селата. Това дава отражение и върху икономическата активност.

Тенденцията е тревожна и води до сериозни икономически и демографски диспропорции. Налагат се изводите, че следва да се насочат усилия към съживяване на икономическата активност в периферните територии чрез стимулиране изграждането на предприятия /или техни филиали/, развитие на специфични форми на селскостопански дейности в областта на трайните насаждения, билкопроизводство, развитието на туристическите услуги и др. Тези действия трябва да бъдат съпроводени и от социални и културни мероприятия, свързани с благоустрояване, подобряване на инфраструктурата и околната среда, обогатяване на културния живот възможности за оползотворяване на свободното време.

За да се подобри обслужването на земеделските стопани и едноличните търговци от селата и Общината е необходимо да се разширят услугите за тях чрез нови местни инициативи и по-активно използване на Интернет.

Общата оценка за нивото на задоволеност с жилища в община Венец е положителна.

Ясно изразената диспропорция е причинена от липсата на поминък в някои от селищата на Общината, което води до трудова миграция към населените места с по-големи възможности за намиране на работа.

По форма на собственост жилищния фонд се структурира, както следва:

Частна собственост	
Къщи	3380
Апартаменти	14
Общинска собственост	
Къщи	2
Апартаменти	12
Собственост на юридически лица	2
Общо жилища в Общината	3410

Основна част от жилищния фонд са фамилни къщи. Почти всяко семейство има собствено жилище.

5.2. Бизнес инфраструктура и обслужване

В Общината има клон на банка – ДСК , която се намира в центъра и обслужва жителите на 13 – те села. От една година има открити банкомати на ДСК и SG Expressbank, разположени на входа на административната сграда на Общината. Плащанията за заплати, пенсии, детски и социални се извършват чрез кредитна карта.

Общината има Районно полицейско управление, клон на Българската телокмуникационна компания и Български пощи.

Бизнес инфраструктурата създава условия за затваряне на цикъла от доставка на суровини, преработка, производство, пласмент, търговско, правно и финансово обслужване и т.н.

Институциите играят важна роля за поддържане на реда, законността, обслужване на населението и подпомагане на цялостното развитие на съответната територия.

5.3. Кадастър и планова обезпеченост

ОБЛАСТ ШУМЕН – община Венец						
ЕКАТТЕ	ТИП	НАСЕЛЕНО МЯСТО	КАДАСТРАЛЕН ПЛАН			
			Година на създаване	Площ /ха/	Координ. с-ма (год)	Цифров модел
	село	Борци	1954	85		не
	село	Боян	1955	55		не
	село	Буйновица	1933	47		не
	село	Венец	1982	129		не
	село	Габрица	1929	63		не

	село	Деница	1959	24		не
	село	Дренци	1959	42		не
	село	Изгрев	1931	140		не
	село	Капитан Петко	1938	83		не
	село	Осеновец	1930	78		не
	село	Страхилица	1959	20		не
	село	Черноглавци	1930	81		не
	село	Ясенково	1971	118		не
		Общо		965		

Всички населени места на територията на Общината имат одобрени устройствени планове. Промените в общественно-икономическите условия досега са оказали съществено влияние върху тяхната актуалност.

Има потребност от актуализация на селищните планове и кадастъра, които са много стари. Тези документи са изключително важни за цялостното планиране и развитие на територията в инфраструктурен, екологичен, икономически и социален аспект.

Необходимо е да се изработи цифров модел на кадастрални планове в Общината. Наличието на такъв кадастър би оказало положителен ефект върху поддържането и развитието на инфраструктурата, свързана не само с комуникации, но и с голям брой други дейности за развитието на населените места. За създаването на този вид специализирана кадастрална карта е необходим специализиран софтуер и взаимодействие с всички ведомства, изграждащи и поддържащи кадастралните планове.

6. АНАЛИЗ НА ТЕНДЕНЦИИТЕ И ПРОЦЕСИТЕ В ИКОНОМИКАТА

Промишленост

Сектор	Брой предприятия
Селско, ловно и горско стопанство	7
Преработваща промишленост	4
Строителство	1
Търговия, ремонт и техническо обслужване на автомобили и мотоциклети, на лични вещи и на стоки за домакинството.	38
Хотели и ресторанти	11
Транспорт, складиране и съобщения.	8
Здравеопазване и социални дейности	5

В сектора на преработвателната промишленост има само три дружества. Инфраструктурата на бизнеса и институциите на територията на Общината са представени от 66 предприятия. Едно от тях е държавно, а останалите 65 са частни.

6.2. Икономическо развитие

*Средни данни на някои параметри
за страната и община Венец*

			2000	2001	2002	2003	2004
1	Нетни приходи от пр. на един жител	България	7,73	8,9	10,11	11,17	-
		Венец	0,42	0,43	0,44	0,44	1.43
2	Равнище на безработица	България	17,86	17,32	16,27	13,52	12.16
		Венец	36.86	40.54	39.47	38.84	37.60
3	Отн. дял на наетите в индустрията	България	39,98	39,76	39,5	38,35	37.89
		Венец	16.09	20.45	30.89	11.39	8.65
4	Средна работна заплата	България		2880	3091	3280	3509
		Венец		2050	2218	2205	2146
5	Заети в земеделски стопанства	България				17,2	-
		Венец				55.5	-
6	Коефициент на възрастова зависимост	България	46,79	46,83	46,21		44.876
		Венец	48.94	48.23	47.4		47.041

По нетни приходи на един жител, Общината е с пъти на по-ниско място в сравнение със страната. Равнището на безработицата е 2 пъти по-висока от средните за страната.

Средната работна заплата за Общината е около 60% от средната за страната за 2003 година.

Над 55 % от работоспособното население е заето в селското стопанство.

Възрастовата зависимост е в рамките на тези за цялата страна.

Съгласно наредбата за критериите за определяне на районите за целенасочено въздействие и териториалния им обхват община Венец попада в район със специфични проблеми, дефиниран като изостанал селски район. Тя се характеризира с преобладаващ селски начин на живот и специализация в развитието на селското стопанство. Има ниска степен на развитие на икономическата база и на поддържащата я техническа инфраструктура. Отличава се с ниска степен на квалификация на работната сила и свързаните с това остри социални последици – високо равнище на безработицата, ниски доходи на населението и обезлюдяване на населените места.

*Разпределение на фирмите, регистрирани в
община Венец според тяхната големина*

Видове дружества	брой заети	фирми	
		брой	Отн. дял %
Големи	над 100	0	0,0%
Средни	50 - 100	1	1,5%
Малки	до 50	5	7,6%
Микро	до 10	60	90,9%
Общо за Венец		66	

6.3. Селско стопанство

Община Венец принадлежи към селските райони на страната. Селското стопанство е структуроопределящ отрасъл в местната икономика.

Земеделие

Земеделските земи са 64,4% от територията на Общината. На обработваемата земя се падат 87,1% от площта на земеделските територии. Поливните площи са незначителни по размер – 0,6% от цялата обработваема земя. Посевната площ е 110 404 дка.

В структурата на посевната площ най-висок относителен дял имат зърнените (пшеница, ечемик, царевица), фуражните (предимно тревни фуражи) и техническите (захарно цвекло, слънчоглед, соя, тютюн) култури. По-слабо развити са зеленчукопроизводството и овощарството. Животновъдството е многоотраслово, но превес имат говедовъдството и овцевъдството.

На територията на Общината има 14 броя землища с обща земеделска земя 143 336 дка. Издадени са общо решения за възстановяването на 123 407 дка земя. 14 кооперации обработват 72 845 дка. Частни земеделски стопани обработват останалите 48 165 дка

Общинската земя в община Венец е 10 930 дка.

Държавният поземлен фонд е 8 647 дка, които представляват значителен потенциал за обработване. Голяма част от тези земи са засети с трайни насаждения - около 6 500 дка с лавандула и 500 дка с малини.

Основни земеделски култури,
които се сеят през последните години

	Земеделски култури	2002 дка	2003 дка	2004 дка	2005 дка
1	Пшеница	30500	20781	27143	29360
2	Ечемик	5100	7476	10437	9500
3	Царевица	16330	7362	10067	10650
4	Слънчоглед	6192	10044	14848	18180
5	Фасул	4240	1430	1650	725
6	Тютюн	1790	1697	1172	2315
7	Метлен клас	2500	2600	1700	390

8	Люцерна	4200	4420	4780	8000
9	Фий	1500	1900	787	500
10	Овец	4680	1800	2919	600
	Други култури, необработени	66304	83826	67833	29780
	Общо обработваеми зем.земи	143336	143336	143336	110000

В община Венец последните години земеделските производители се насочват предимно към зърнени и технически култури.

Изключително много се сеят дини – 1350 дка, пъпеши 1250 дка и картофи – 1650 дка.

Животновъдство

Отглеждането на животни в района на Общината е както следва:

Овце	5100
Овце майки	4 500
Крави	1 550
Телета	950
Свине	47
Птици	18 300
Кози	2 720
Пчелни семейства	1370

През последните години животновъдството в Общината е развито изцяло в частния сектор. Няма изградени съвременни специализирани ферми за отглеждане на животни. В селата Капитан Петко, Изгрев, Борци и Ясенково се намират пустеещи кравеферми, останали от бившите ТКЗС-та. Ликвидирани са овцефермите и птицефермите.

Този отрасъл и приоритетен за Общината поради даденостите и самите ограничени възможности за развитие на региона.

Основен проблем на селскостопанските производители в община Венец са трудности, свързани с поетите ангажименти на страната за въвеждане на общата селскостопанска политика на Европейският съюз. Необходимо е земеделските производители от Общината да повишат конкурентноспособността си чрез по-активно използване на предприсъединителните фондове и програми, а по-късно и структурните фондове на ЕС. Необходима е широка информационна кампания за поетите задължения на страната за въвеждане на европейски стандарти за качество и прилагане на Общата селскостопанска политика, задълженията на земеделските производители, които произтичат от това, както и правата, които ще имат за финансово подпомагане до 2007г. и след присъединяването ни към Европейския съюз.

Голяма част от общинските проблеми са идентични за общините, включени в изостанали селски райони, но в същото време Общината има свои специфични проблеми,

произтичащи от географското ѝ положение, особеностите в нейното социално–икономическо развитие и инфраструктурна изграденост.

6.4. Горско стопанство

Горският фонд на община Венец е 11 702 дка и е държавна собственост. Няма промишлено производство в този сектор. Само в определени периоди се прави дърводобив за огрев.

6.5. Бюджетно осигуряване

Общински бюджет

Общинският бюджет е основния финансов инструмент и документ на политиката на Общината за разрешаване на текущи потребности и създаване на база за реализиране на дългосрочни цели. Чрез бюджета и управлението на извънбюджетните фондове се реализират инициативи, водещи до постигане на стратегическите цели и визията на Общината.

През последните 2 - 3 години на национално ниво настъпиха сериозни промени в организацията на бюджетния процес, произтичащи от въвеждането на **финансовата децентрализация**, по силата на която се прехвърлят пълномощия и отговорност за обществените функции от централното представителство към регионални и местни власти. Въведен бе нов механизъм за сформирание на общинските бюджети и бе променен механизма на бюджетния процес.

Бюджетът на община Венец се разработва всяка година съгласно утвърдената от Министъра на финансите единна бюджетна класификация, Закона за общинските бюджети, Закона за държавния бюджет и Постановлението за неговото изпълнение.

Общинският бюджет е съставен от приходна и разходна част. Приходната част е съвкупност от субсидии от републиканския бюджет и общински приходи. Разходната част е групирана по функции, които включват точно определени дейности.

Приходната част на бюджета е съставена от собствени приходи – местни и други данъци, местни такси, приходи от предоставяне на концесии, глоби, имуществени санкции и лихви, наеми и други собствени приходи, общи и целеви субсидии и субвенции от републиканския бюджет.

Структура на приходите

Бюджет	2001	2002	2003	2004	2005
I. Собствени приходи	183200	241040	273340	325495	285300
1. Данъчни приходи	113000	170600	193040	248894	204000

- от ДОД	71300	122300	156700	207947	169500
- иконом. дейности на населението	41700	48300	36340	40947	34500
2. Неданъчни приходи	70200	70440	81300	76601	81300
II. Републиканска субсидия	1649100	3024427	2102363	2631992	1945795
Общо	1832300	3265467	2376703	2957487	2231095

От справката за приходите на Общината се вижда, че собствените приходи за 2004 година са едва 11%, а приходите от републикански субсидии са 89%. Нищожната сума данъчни приходи спрямо общите приходи води до заключението, че икономическото състояние на Общината е изключително лошо. Ниски са и сумите от Данък общ доход, което говори за ниски доходи на населението. Изводът е определяне на направления от селското стопанство, които да дръпнат икономиката напред. Общинските приходи са стигнали своя оптимален минимум.

Структура на разходите

	Наименование	2001	2002	2003	2004	2005
1	Общи държавни служби	328932	512046	368143	382287	549503
	- заплати и осигур.	185320	215789	232299	309934	371971
	- текущи издръжки	142612	233257	83144	72353	164772
	- инвестиции	1000	63000	52700		12760
2	Отбрана и сигурност	17890	19084	26810	34785	40463
	- заплати и осигур.	11412	12716	14104	14076	24916
	- текущи издръжки	6478	6368	12706	20709	15547
	- инвестиции					
3	Образование	1072460	1242944	1118132	1391596	1323196
	- заплати и осигур.	833177	892336	893361	1013022	989928
	- текущи издръжки	199100	257608	180271	371951	307060
	- инвестиции	40183	93000	44500	6623	26208
4	Здравеопазване	14070	11981	15056	28807	18028
	- заплати и осигур.	13070	11981	15056	17141	13738
	- текущи издръжки	1000			4160	4290
	- инвестиции				7506	
5	Социално осигуряване	256209	1077885	431361	689710	
	- заплати и осигур	24440	150078	431361	689710	
	- текущи издръжки	7000	13407			
	-помощи за домакинства	224769	914400			
6	Жилищно строителство	98239	186601	217965	138655	226499
	- заплати и осигур	39005	47658	46941	47745	38600
	- текущи издръжки	46417	103943	126024	90910	144907
	-помощи за домакинства	12817	35000	45000		42992

В структурата на разходите са заложили повече средства за издръжка на отделните дейности. Трябва да се мисли за разкриване на нови производствени работни места, а не управленски. Това може да се постигне, когато в бюджета се заложат достатъчно инвестиции, които да създадат условия за развитието на бизнеса. В противен случай липсата на техника и модерни технологии ще доведат до още по-голяма себестойност на

произведената продукция, а оттам и до липса на конкурентноспособност и изоставане от пазара. Впрочем, трябва да се заложи нова философия при изготвянето на общинския бюджет.

Сериозна трудност за Общината е и рестриктивният характер на бюджета, който не дава възможност за провеждане на инвестиционна и стимулираща бизнеса политика. Основната част от средствата се използват за покриване на социални и административни разходи, докато средствата за усъвършенстване на инфраструктурата, опазване на околната среда и подкрепа на предприемачеството или изобщо липсват, или са крайно недостатъчни.

Усилията следва да се насочат към търсене на алтернативни източници на доход от различни национални и международни програми, както и активно привличане на частния сектор в осъществяването на местните инвестиционни инициативи. Необходимо е изработване на програми, планове и проекти за решаване на проблеми от местен характер – заетост, развитие на техническата и социалната инфраструктура, изпълнение на бюджета, алтернативни форми на финансиране на капиталови разходи;

Повишаване степента на доверие към местните органи на властта чрез въвеждане на активни форми на контрол, публичност и прозрачност и изграждане на публично-частно партньорство между местната власт, местния бизнес, гражданското общество, неправителствените организации.

7. SWOT АНАЛИЗ

ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА

<i>СИЛНИ СТРАНИ</i>	<i>СЛАБИ СТРАНИ</i>
<ul style="list-style-type: none"> • добра инфраструктурна осигуреност с пътища, които повишават комуникативността на Общината с областния център и другите райони в страната • добре развита енергийна инфраструктура • налична комуникационна връзка във всички селища 	<ul style="list-style-type: none"> • лошо състояние на пътната мрежа и недостатъчно транспортни връзки с населените места • амортизирани водопроводи и липса на канализация • липса на техническа документация и проектна готовност за изпълнение на определени обекти /пътища, улици и сгради/
<i>ВЪЗМОЖНОСТИ</i>	<i>ЗАПЛАХИ</i>
<ul style="list-style-type: none"> • привличане на инвеститори, възможност за развитие на нови икономически дейности и свързаната с тях бизнесинфраструктура • оста на урбанизация Силистра - Шумен преминава през Общината и макар и ограничено може да стимулира нейното развитие • да се подобри пътната мрежа – второкласните пътища и междуселищната пътна мрежа с цел по-добър достъп до селищата на Общинта • подмяна на остарялата водопроводна мрежа • изграждане на канализация в селищата на Общината • подобряване на телекомуникациите чрез цифровизация • изграждане на Интернет връзки във всички селища • разработване на проекти съвместно с две или повече общини с цел подобряване на общата техническа инфраструктура 	<ul style="list-style-type: none"> • минимален бюджет за капиталови разходи • непоследователна политика при определяне приоритетите за развитие • липса на инвентаризация на състоянието на инфраструктурата и изготвен план за действие по години и финансови параметри

ЕКОЛОГИЧНАТА ОБСТАНОВКА

<i>СИЛНИ СТРАНИ</i>	<i>СЛАБИ СТРАНИ</i>
<ul style="list-style-type: none"> • чиста екологична среда - въздух, почви, води • липсват значими източници на промишлено замърсяване • Общинска програма за управление на околната среда • запазено биологично разнообразие и естествени находища на защитени видове 	<ul style="list-style-type: none"> • много на брой нерегламентирани сметища за селскостопански и битови отпадъци • липса на инвестиции за подобряване на съоръженията за пречистване на водата и въздуха в МСП от Общината. • липса на гражданско обединение или НПО, което да работи в областта на екологията
<i>ВЪЗМОЖНОСТИ</i>	<i>ЗАПЛАХИ</i>
<ul style="list-style-type: none"> • разделно събиране на отпадъците • прилагане на европейските стандарти за опазване на околната среда от земеделските производители • създаване на екологично сдружение и участие в проекти с местно и регионално значение 	<ul style="list-style-type: none"> • неучастие на жителите на Общината в дейностите по опазване на околната среда • неучастие на МСП в проекти и дейности в областта на екологията • липса на култура и взаимен контрол на населението за изхвърляне на битовите отпадъци

СОЦИАЛНАТА СФЕРА

<i>СИЛНИ СТРАНИ</i>	<i>СЛАБИ СТРАНИ</i>
<ul style="list-style-type: none"> • наличие на училища, читалища и детски градини в селища • наличие на специфични етнокултурни и интеграционни връзки и взаимоотношения на територията на Общината • реализирани проекти и програми както на Общинската администрация, така и на НПО за социална интеграция и защита на уязвими общности 	<ul style="list-style-type: none"> • незадоволително е състоянието на социалната инфраструктура в цялата община. Почти всички училища, детски градини, спортни съоръжения и т. н. се нуждаят от сериозни ремонти /текущи или основни/, инсталиране или подмяна на отоплителни, водопроводни и електрически системи, доизграждане на сервизни и други помощни помещения • материално-техническата база на учебните, здравните, социалните,

План за развитие на община Венец за периода 2007 – 2013г.

	<p>културните и спортните заведения е физически и морално остаряла, а в голяма част от тях и крайно недостатъчна</p> <ul style="list-style-type: none"> • високо ниво на безработица и нисък индекс на човешко развитие • висок процент на население с ниско образователно ниво • липса на кадри по чуждоезиково обучение по селата • нарастване броя на населените места с под 500 души население • миграция на младите хора към големи промишлени центрове и чужбина • недобре развита спортна инфраструктура извън учебните звена
<i>ВЪЗМОЖНОСТИ</i>	<i>ЗАПЛАХИ</i>
<ul style="list-style-type: none"> • подобряване обучителната среда и осъществяване на преход към информационно общество • професионална подготовка ориентирана към изискванията на пазара и на региона • прилагане на нови методи за обучение и образователни програми за възрастни с цел повишаване грамотността на населението в Общината • наличие на местен потенциал за развитие на ловен туризъм и създаването на маркетингова стратегия на Общината • програми за квалификация и преквалификация на трайно безработни • повишаване качеството на учебно-възпитателната работа в учебните заведения на базата на въведени нови форми и методи за работа и обучение както и с инициативи за осмисляне на свободното време на учащите и младежите • въвеждане на енергоспестяващи технологии за сградите на учебните заведения, компютри, офис техника и оборудване, мебели и друго обзавеждане, учебни пособия, литература, медицинска апаратура, 	<ul style="list-style-type: none"> • постепенно пренасочване на младите и образовани хора към реализация в големите градове на страната и чужбина • продължаване на тенденцията за намаляване на населението • намаляване на образователното ниво на населението • броят на учениците намалява с всяка година като резултат от общите негативни демографски тенденции, което налага съкращаване на паралелки и закриване на училища. Проблем се явяват и децата от ромски произход, част от които не желаят да посещават учебните занятия или натрупват много отсъствия.

<p>реквизит за културни прояви, спортни пособия и уред</p> <ul style="list-style-type: none"> • осигуряване транспорт за извозване на учениците до и от отдалечените учебни заведения, столово хранене, развитие на извънкласни форми на занимания • разработване на проекти за социално развитие на населението от читалища, училища, НПО и общинска администрация 	
---	--

УРБАНИЗАЦИЯ

<i>СИЛНИ СТРАНИ</i>	<i>СЛАБИ СТРАНИ</i>
<ul style="list-style-type: none"> • устойчива селищна мрежа в Общината • компактни населени места и общински център с потенциал за развитие 	<ul style="list-style-type: none"> • липса на цифров модел и кадастър на селата • слаба адаптивност на местното население към новите социално-икономически условия • голяма безработица в селата
<i>ВЪЗМОЖНОСТИ</i>	<i>ЗАПЛАХИ</i>
<ul style="list-style-type: none"> • до 2010г. пълна актуализация на селищните планове за развитие • развитие на структури, подкрепящи бизнеса и предоставящи услуги изнесени в по-големите села • съвместни проекти със съседни общини за подобряване селищната инфраструктура – улици, тротоари, зелени площи и др. • поощряване на новозаселили се семейства с преференции • стимулиране на раждаемостта 	<ul style="list-style-type: none"> • застаряване и обезлюдяване на селата без училища и ЦДГ • миграция от селата към областния център • миграция към големите градове • емиграция

ИКОНОМИКАТА

<i>СИЛНИ СТРАНИ</i>	<i>СЛАБИ СТРАНИ</i>
<ul style="list-style-type: none"> • инфраструктурна осигуреност – пътища, комуникации • наличие на сграден фонд и свободни мощности на предприятия от частния сектор • свободен човешки ресурс • наличие на ДДС “Паламара” в рамките на Общината • наличие на качествена земеделска земя • увеличаване на обработваемата площ • високо качество на произведената селскостопанска продукция • усъвършенстване в традиционни за региона производства 	<ul style="list-style-type: none"> • липса на действащи промишлени предприятия • загуба на традиционни пазари и свит вътрешен пазар • недостатъчно промоциране на възможностите за откриване, изграждане и развитие на бизнес дейности на територията на Общината • наличие на многобройни малки стопанства • липса на собствени инвестиционен капитал на малки и средни земеделски производители, което забавя адаптацията и прави труден прехода към европейските изисквания • липса на модерна техника и прилагане на съвременни агротехнически мероприятия в дребните стопанства • липса на активни сдружния на производители
<i>ВЪЗМОЖНОСТИ</i>	<i>ЗАПЛАХИ</i>
<ul style="list-style-type: none"> • възможност за развитие на нови икономически дейности, свързани с преработвателната промишленост • привличане на инвеститорски интерес за стартиране и изпълнение на бизнес начинания /осигуряване на сгради за безплатно ползване от фирмите, разкриващи работни места/ • внедряване на нови технологии за разширяване и развитие на местното производство • участие в инфраструктурни проекти за развитие на преработвателната индустрия • създаване на нови икономически дейности и услуги, свързани с 	<ul style="list-style-type: none"> • минимален бюджет за капиталови разходи и поддръжка на съществуващата инфраструктура • непоследователна политика при определяне приоритетите за развитие • морално и физически остарели техники и технологии

<p>развитието на туризма в Общината</p> <ul style="list-style-type: none">• въвеждане на добри производствени практики в МСП и прилагане на европейски опит• повишаване на броя на пазарно ориентирани земеделски стопанства, покрили фитосанитарните изисквания на ЕС• създаване на нови трайни насаждения с качествен посадъчен материал и конкурентоспособен вид и сортов състав• създаване на конкурентоспособни животновъдни ферми• изграждане на сдружения на производители и преработватели за по-силни пазарни позиции• комасация на земеделските площи в региона	
--	--

Част II. ИЗСЛЕДВАНЕ И АНАЛИЗ НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА ПРИВЛИЧАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИ В ОБЩИНА ВЕНЕЦ

България вече се явява като предпочитано място за инвестиции в плановете на все повече компании, но съществуват редица резерви, свързани с необходимостта от доизграждане и рехабилитация на инфраструктурата, както и в намаляването на административните бариери на централно и местно ниво. Това би допринесло за увеличаване на ръста на преките чужди инвестиции (ПЧИ) на “зелено” в ключови сектори на региона с висока добавена стойност.

Пространствената локализация на местните и чуждестранни инвестиции в България през годините следва модел, изразяващ предпочитанията на инвеститорите да избират региони, които са силно урбанизирани, с добре развита инфраструктура и квалифицирани човешки ресурси. Затова изследването на възможностите за привличане на инвестиции в общините, обект на разработване на плановете за местно икономическо развитие, следва да се осъществява в по-големите териториални общности, където се наблюдава този процес и са налични или по-лесно се създават условията и предпоставките за привличане на местни и чужди преки инвестиции, каквато е община Венец и Североизточния регион като цяло. В тази община чрез клъстерната организация на производството е възможно създаване на условията и предпоставките за привличане на инвестиции.

Проучването на опита на страни като Унгария, Чехия и Полша недвусмислено показва, че за привличането на инвеститорите е необходимо изграждането на техническа, транспортна, енергийна и комуникационна инфраструктура. Това е свързано със значителни финансови средства, включително от държавния бюджет, които се връщат многократно под формата на увеличени бюджетни приходи в следващите няколко години, заложи в плановете за развитие на съответните общини и региона като цяло, а така също и в областните стратегии.

В тези стратегически документи се взема под внимание големият потенциал на регионалната икономика, който може да бъде реализиран през следващите периоди, чрез нарастване темпа на инвестиционната активност на българските предприемачи, както и ако се поддържа висок приток на преки чуждестранни инвестиции. Това би спомогнало за нарастването на заетостта в общините и региона и за по-ефективното реструктуриране на съществуващите работни места от по-нископроизводителни към по-високопроизводителни сектори на регионалната икономика.

Ето защо изследването ще бъде осъществено на регионална основа за Североизточния регион и по-конкретно за общините Каолиново, Никола Козлево, Венец и

Хитрино в област Шумен. Изследването се базира на данните от анализа на ситуацията в тези общини, изложени в плановете за развитие на общините за периода 2007 - 2013 г., в чието разработване и актуализиране са участвали авторите. В тези актуализирани плановете на отделните общини, в отделните раздели са анализирани възможностите за привличане на инвестиции в общинските икономики, а тук ще се представят само обобщените изводи на SWOT анализа и дадените препоръките, насоките и мерките за активизиране на дейността по привличане на инвестиции и постигането на условията и предпоставките за местно икономическо развитие. Изследването се базира на разработената от Правителството «Стратегия за привличане на инвестиции в Република България (2005 - 2010г.)».

1. SWOT Анализ на условията за насърчаване на инвестициите в община Венец

Настоящият анализ дава обща рамка на възможностите за инвестиране в Общината като разкрива силните и слаби страни, възможностите и заплахите. Той спомага за извършването на оценка на бизнес средата, оказваща влияние върху чуждестранните и местните инвестиции.

Дефинирането на слабите страни на инвестиционната среда дава обосновката за приемането на промени в политиката и нормативната рамка. Освен настоящото състояние, анализът взема предвид и потенциалните промени в средата, резултат от реализирането на плановете за развитие на общините в периода 2007 - 2013 г в това число възможностите и заплахите, които ще повлияят на бъдещата конкурентоспособност на региона и Общината.

Силни страни

1. Политическа, макроикономическа и етническа стабилност в региона на област Шумен.
2. Стабилен и подобряващ се инвестиционен и кредитен рейтинг на страната.
3. Географска близост до страните от ЕС, азиатските пазари и до тези в страните от Общността на независимите държави.
4. Наличие на политическа воля за продължаване на икономическите реформи.
5. Хармонизирана нормативна уредба в България с европейското законодателство.
6. Членство на България в НАТО и присъединяване през 2007г. към ЕС.

7. Изградена институционална структура и добро тристранно сътрудничество (работодатели, работна сила и синдикати).
8. Наличие на двустранни споразумения за закрила и насърчаване на инвестициите.
9. Конкурентна цена на работната сила и по-ниски производствени разходи в сравнение със страните в Европа.
10. Ниски общи нива на данъци в сравнение със страните от Европейския съюз.

Слаби страни

1. Недостатъчно ефективна съдебна система.
2. Сравнително малък вътрешен пазар и ограничена покупателна способност на населението от страната и региона.
3. Остаряла и нуждаеща се от обновяване техническа инфраструктура.
4. Динамично променяща се законова среда и недостатъчна правова култура и поведение на населението от страната и региона.
5. Административни и бюрократични пречки за стартиране на бизнес.
6. Недостатъчно добра управленска култура, съчетана с изоставащо и необвързано с нуждите на бизнеса образование.
7. Недостатъчен административен капацитет на местните администрации и липса на система за обслужване на инвеститорите на регионално ниво.
8. Наличие на отделни предпоставки за нелоялна конкуренция.
9. Ограничени фискални и данъчни стимули за насърчаване на инвестициите, особено в сравнение със страните на Централна и Източна Европа.

Възможности

1. Нарастване на външното търсене в национален, европейски и световен мащаб.
2. Втора инвестиционна вълна от ЕС и пренасочване на инвестиционните потоци към България (включително от страни извън ЕС).
3. Положителни ефекти от присъединяването.
4. Развитие на пазара на земеделска земя.
5. Развитие на информационното общество.
6. Установяване на връзка между иновационните разработки и практиката.
7. Усвояване на средствата от предприсъединителните инструменти и Структурните фондове на ЕС.
8. Улесняване на достъпа до финансиране, особено за малки и средни предприятия и новостартиращи фирми и модерни ферми в региона.
9. Развитие на електронното правителство в услуга на бизнеса.

10. Намаляване на преките данъци и социалните осигуровки.
11. Развитие на клъстери като фактор за привличане на ПЧИ в определени отрасли на региона.
12. Развитие на концесиите и публично-частните партньорства като форма за привличане на външен капитал.

Заплахи

1. Влошаване на конкурентоспособността на селското стопанство и МСП в региона.
2. Задълбочаване на дисбаланса в регионалното развитие и забавяне на процеса на децентрализация.
3. Задълбочаване на демографския проблем на България в етапа на членството ѝ в ЕС и засилване на процесите на търговска либерализация, движение на хора и капитали и емиграцията от България (включително “изтичането на мозъци”).
4. Нарастване на конкурентния натиск върху МСП след присъединяването на България към ЕС.
5. Исторически обусловена политическа нестабилност в Югоизточна Европа, което намалява атрактивността на региона за чуждестранните инвеститори.

В таблица 1 са представени благоприятните възможности за привличане на чуждите инвеститори и откриване на нови работни места в община Венец.

Таблица 1. Стратегически възможности за привличане на инвестиции и откриване на работни места

Сектор	Относителен потенциал за нови инвестиции и създаване на работни места
Селско стопанство	Среден/малък – ограничен интерес от страна на международни инвеститори – технически култури, овощарство; билкопроизводство
Социален сектор, здравеопазване	– потенциал за развитие на ПЧП
Хранителни стоки и продукти за общо потребление	Малък/среден – ограничен интерес от страна на международните инвеститори – конкурентоспособността на българските фирми може да се постави под въпрос
Производство и асамблиране на електронни компоненти	Малък – малко чуждестранни инвеститори проявяват интерес

Текстилна промишленост	Голям – два до три пъти по-високи нива от сегашните
Туризм	Среден – чуждестранен интерес към бизнес хотели – български инвестиции в туристически продукти
Информационни технологии и експортно ориентирани услуги	Среден/голям – зависи от способността за квалификация и преквалификация на персонала
Услуги: вътрешен пазар	Голям – тенденцията започна в сферата на финансите, рекламата, телекомуникациите и търговията на дребно – все още неразвит потенциал в голяма степен

2. Основна цел, допускания, очаквани резултати и мерки за привличане на инвестиции в община Венец

Основната цел на изследването е повишаване на конкурентноспособността на регионалната икономика и постигане на стабилен и устойчив икономически растеж чрез насърчаване на инвестиции в общините, обект на местното икономическо развитие.

Съгласно плановете за развитие на общините в региона за периода 2007 - 2013г. ще бъде запазена посоката на икономическите и социалните реформи, като ще бъдат разкрити нови възможности за стопанско развитие и повишаване благосъстоянието на населението от региона. Изпълнението на тези планове и тяхното адаптиране и развитие в плановете за местно икономическо развитие ще гарантира реализирането на следните по-важни резултати:

- нарастване на brutния вътрешен продукт – като абсолютен обем и в процентно съотношение спрямо всяка предходна година;
- увеличаване на обема на местните и чуждестранните инвестиции:
 - * в абсолютни стойности;
 - * като дял от БВП;
 - * на глава от населението;
- нарастване на производителността на труда;
- увеличаване на доходите и покупателната способност на населението;
- разкриване на работни места вследствие на инвестиции “на зелено” или разширяване на вече съществуващи производства.

Целта на мерките по привличане на чужди инвестиции е повишаване на конкурентоспособността на общинската икономика и постигане на стабилен и устойчив икономически растеж чрез насърчаване на инвестициите. В тази връзка основните количествено измерими резултати са както следва:

1. За реализирането на основната цел и за постигането на очакваните резултати се предвиждат конкретни мерки и дейности в шест приоритетни насоки:
 - a. Повишаване на административната и проектна компетентност на регионалните, областните и общински административни структури.
 - b. Развитие на техническата инфраструктура.
 - c. Повишаване качеството на работната сила.
 - d. Регионална политика за насърчаване на инвестициите.
 - e. Инвестиционен маркетинг.
 - f. Подобряване на финансовата среда за инвеститорите.

Повишаване на административната и проектна компетентност на общински административни структури

Един от основните механизми за подобряване на средата за инвестиции в България и общините е усъвършенстването на нормативната база и административна компетентност и капацитет, определящи рамката за функциониране на бизнеса и оптимизиране на предоставяните от централната и местната изпълнителна власт административни услуги. Съществува необходимост от по-нататъшно развитие и промени в процедурите от гледна точка на времето за осъществяването им, повишаване на капацитета на субектите, които издават актовете и усъвършенстване на механизма на консултиране със заинтересованите страни в процеса на нормотворчеството, както и за преодоляване на излишните административни нива при вземането на решения за издаването на различни документи.

Всичко това ще позволи предоставянето на по-качествени услуги за бизнеса и насърчаване на инвестиционната активност. Също така ще доведе до приемането на норми на работа, според които предоставянето на качествени услуги ще бъде задача не на отделен кръг служители, а на цялата администрация и ще наложи значителни промени в организацията, управлението, процесите, човешките ресурси и информационните технологии.

Подобряването на административното обслужване на инвеститорите е обект на специално внимание и в Закона за насърчаване на инвестициите /ЗНИ/. За всеки клас инвестиция централните и териториалните органи на изпълнителната власт и органите на местното самоуправление извършват административно обслужване на инвеститорите в срокове с една трета по-кратки от предвидените по нормативен акт, освен в определените

в закона случаи /ЗНИ, чл.15/. Инвеститор, придобил сертификат за първи или втори клас инвестиция, получава от Българската агенция за инвестиции индивидуално административно обслужване пред всички централни и териториални органи на изпълнителната власт и пред органите на местно самоуправление за реализацията на инвестиционния план, ако направи искане за това /ЗНИ, чл.17/.

Предложените мерки в плана за местно икономическо развитие целят:

- намаляване на разходите за реализация на инвестициите и ускоряване на инвестиционния процес;
- постигане на фактическа равнопоставеност между местните и чуждестранните инвеститори, и подобряване на условията за конкуренция;
- повишаване на ефективността на законотворчеството и правораздаването – тяхната бързина, прозрачност и предвидимост;
- децентрализация и подобряване на възможностите за привличане на инвестиции на регионално и местно ниво.

Предложените мерки и дейности нямат изчерпателен характер поради широкия обхват на тематиката, а само се акцентира върху някои от тях.

Мярка: Ускоряване и разширяване въвеждането на административното обслужване на едно гише на национално и местно ниво по институции.

Българското правителство предприе редица стъпки за въвеждане на обслужване на едно гише. В края на 2002 г. бе приета Концепция за подобряване на административното обслужване на принципа “едно гише”, както и “Базисен модел за обслужване на едно гише” 11, чиято цел е да подпомага и насърчава ръководителите и служителите в държавната администрация, партньорите и клиентите да реализират визията за подобряване на административното обслужване. Утвърдени са и “Общи стандарти за извършване на качествено административно обслужване”. Към края на 2005г. 73% от структурите на централната администрация, 78% от областните администрации и 52% от общинските администрации предоставят административни услуги чрез едно място на достъп.

Дейности:

- продължаване на процеса за изграждане на едно място за достъп до услуги в органите на централната и местната администрация;
- повишаване нивото на развитие на създадените места за достъп до услуги (звена за административно обслужване, центрове за информация и услуги и др.).

Развитие на техническата инфраструктура

В рамките на тази стратегия за привличане на инвестиции в региона изградеността на техническата инфраструктура и качеството на предлаганите от нея услуги - транспортни, съобщителни, доставка на вода, захранване с електроенергия и т.н., се разглежда като задължително условие за развитието на икономиката и ускоряването на инвестиционния процес. Стартирането на нови икономически дейности заедно с увеличаването на капацитета на съществуващите е свързано с повишено търсене на инфраструктурни услуги, което налага предприемането на мерки за развитие на елементите на техническата инфраструктура на всички териториални нива - национално, регионално и местно, в съответствие с конкретните потребности и достигнатото ниво на изграденост на всяка една от системите.

Мярка: Подобряване на общинската нормативна рамка за насърчаване на публично-частните партньорства за изграждане, реконструкция и модернизация на линейните и точкови обекти на техническата инфраструктура.

Това е обща мярка, насочена към всички системи на техническата инфраструктура, целяща осигуряване и увеличаване от една страна на липсващия финансов ресурс за развитието им и от друга страна - диверсифициране на рисковете и преразпределяне на отговорностите на държавата във връзка с изграждането и експлоатацията им.

В страните от Европейския съюз формите на публично-частно партньорство се използват широко в сферата на обществените услуги – транспорт, водоснабдяване, здравеопазване, образование и др. Формите на публично-частно партньорство освобождават държавата от несвойствени за нея функции и в същото време дават нови възможности на местните власти да участват в изграждането и поддържането на елементите на техническата инфраструктура.

Публично-частните партньорства намаляват възможностите за корупция и откриват път за развитие на малкия и средния бизнес. Успехът на проектите, реализирани по тази схема, се определя от по-добрата възвращаемост на средствата, а рискът се поема от този, който може да го управлява по-добре.

Транспортна инфраструктура

Транспортната инфраструктура има ключова роля за икономическото развитие и повишаването на конкурентоспособността на икономиката на всяка страна или регион. Потенциалът им за привличане на инвестиции е пряко зависим от степента на изграденост и експлоатационното състояние на елементите на транспортната инфраструктура и способността им да интегрират територията на страната в глобалния пазар.

Мярка : Реконструкция и модернизация на пътната мрежа от II и III клас.

Мярката е насочена към подобряване на транспортния достъп на регионално ниво до главните транспортни коридори, минаващи през региона. Нейната реализация ще позволи значително намаляване на времето за достъп, както и ще осигури сигурност и безопасност на превозите. В допълнение, тя ще подобри достъпа на периферните и изостанали в икономическо отношение територии до регионалните пазари на стоки и суровини, както и до големите индустриални икономически центрове.

Дейности:

а) рехабилитация на пътната мрежа от II и III клас и въвеждането ѝ в експлоатация за натоварване 11,5 т/ос, обхващаща:

- пътища, осигуряващи достъп до европейските транспортни коридори на отдалечени от тях територии с потенциал за развитие и/или проявен инвеститорски интерес;
- пътища, осигуряващи вътрешно-регионални връзки в районите за планиране, даващи възможност за развитие на специфичния им икономически потенциал.

б) повишаване носимоспособността на пътните настилки на пътища от II и III клас, осигуряващи достъп до производствени индустриални зони, генериращи голям обем тежкотоварен трафик;

в) изграждане на обходни пътища на населените места с цел извеждане на товарния трафик – входящ и изходящ – от производствените и индустриални зони.

Мярка: Устойчиво подобряване на експлоатационното състояние на общинските пътища.

Реализацията на мярката ще допринесе за предоставянето на равни по качество транспортни услуги на национално, регионално и общинско ниво. Това ще отговори на нуждата от подобряване на техническите параметри на общинските пътища, осигуряващи транспортен достъп до производствени зони и отделни предприятия със структуроопределящо значение за общинската икономика, както и ще допринесе за повишаване на нивата на трудова заетост.

Дейности:

- подобряване на експлоатационното състояние и на нивото на изграденост на общинската пътна мрежа;
- рехабилитация на общинските пътища, осигуряващи достъп до регионалната пътна мрежа (пътищата от II и III клас) – водещи от/до производствени индустриални зони, и др., както и от/до територии с потенциал за развитие и/или проявен инвеститорски интерес;

- рехабилитация на общинските пътища, осигуряващи връзките между населените места с най-интензивно развити икономически функции и изградени обекти на социалната и бизнес инфраструктурата с общинско значение;
- повишаване носимоспособността на пътните настилки на общинските пътища, осигуряващи достъп до производствени индустриални зони, генериращи голям обем тежкотоварен трафик;
- подобряване достъпа на общините до финансови ресурси за развитие и модернизация на общинската пътна мрежа.

Далекосъобщения (телекомуникации)

Стратегическата цел за развитието на сектора «Далекосъобщения» се определя като задоволяване на нуждите на бизнеса и населението в региона от съвременни, ефективни и качествени съобщителни и информационни услуги като необходимо условие за развитието на региона и Общината в техническо и технологично отношение и основен фактор за създаване на дългосрочни условия за растеж.

Мярка: Доизграждане и модернизация на фиксираната мрежа чрез по-нататъшна цифровизация с оглед достигане на европейските стандарти.

Развитата телекомуникационна инфраструктура е необходимо условие за разширеното предлагане на отворен достъп до повече мрежи, което е гаранция за подобряване на конкуренцията на пазара на далекосъобщителните услуги и по-пълното задоволяване потребностите на обществото.

Мярка: Въвеждане на широколентови цифрови технологии за пренос на информация.

Реализацията на мярката ще доведе до повишаване на ефективността на местната администрация, образованието, здравеопазването и социалното обслужване на гражданите. Целта е потребителите да извличат максимална полза от избора на услуги съобразно тяхното качество и цена.

Мярка: Изграждане на далекосъобщителна инфраструктура – мрежи, устройства и услуги за осигуряване на възможност за информираност и развитие на бизнеса в региона и общините.

Водоснабдяване и канализация (ВиК)

Развитието на сектора на водоснабдяването и канализацията има въздействие върху цялостното социално-икономическо развитие на населените места, тъй като степента на изграждане на инфраструктурата и качеството на услугите “ВиК” в много случаи е важен

фактор за привличане на инвестиции за развитието на туризма, индустрията и други области на икономиката в съответното населено място.

Перспективите за развитието на сектора са дефинирани в разработената от МРРБ, Национална стратегия за развитие и управление на водния сектор до 2015 г., вкл с предложения за разработването на национални инвестиционни програми. Приоритетите в развитието на сектора включват рехабилитация на ВиК системите, намаляване на загубите на вода във водопроводните системи; изграждане на пречиствателни станции за питейни води /ПСПВ/ и пречиствателни станции за отпадъчни води /ПСОВ/; изграждане на ВиК мрежи и съоръжения в неводоснабдени и неканализирани населени места и райони, както и подобряване качеството на водоснабдителните и канализационните услуги.

В новоприетия Закон за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги /обн. ДВ, бр.18 от 25.02.2005г./ се уреждат регулирането на цените, достъпността и качеството на водоснабдителните и канализационните услуги.

Наличието на голям брой нормативни актове, определящи правната рамка на дейностите в сектора на ВиК, създава трудности при тяхното прилагане. Този проблем създава неяснота и недостатъчна ориентация в българското законодателство от страна на потенциалните инвеститори в сектора. В тази насока заслужават внимание приетите изменения и допълнения в Закона за водите в съответствие с европейските директиви. От друга страна има определена необходимост от приемане на Закон за водоснабдяването и канализацията, който да обхване цялата материя по предоставянето на услугите, включително въпросите със собствеността на ВиК системите и да регламентира ясно правилата и принципите в дейността на сектора.

Мярка: Подобряване на качеството на инфраструктурата, отчетността и управлението на ВиК сектора в Общината.

Дейности:

- реконструкция на канализационни мрежи и съоръжения;
- въвеждане на система за оценка, управление и контрол на загубите на вода;
- поетапна реконструкция на разпределителната водопроводна мрежа и водопроводните отклонения;
- секционирание и зонирание на водопроводната мрежа;
- подобряване нивото на управление на водоснабдителните системи;
- доизграждане на водоснабдителни и канализационни мрежи и съоръжения;

- разработване на идейни проекти за оразмеряване и оптимизиране на водоснабдителните системи на всички по-големи градове, като се предвиди етапност в реконструкцията за период от 10-15 години;
- изграждане на пречиствателни станции за отпадъчни води в населените места в съответствие с Националната програма за приоритетно изграждане на градски пречиствателни станции за отпадъчни води.

Повишаване качеството на работната сила

Конкурентният човешки капитал предопределя образование, насочено към качеството, иновациите, информационните технологии и най-вече към уменията, изисквани от работодателите. В контекста на Лисабонската стратегия човешкият капитал и образованието са основните предпоставки за изграждане на икономика на знанието. Доброто образование е практическа необходимост при изграждането на информационно общество, създаването на благоприятен инвестиционен климат и конкурентноспособна икономика.

Мярка: Разработване на цялостна рамка и стратегия за привеждане на работната сила от региона в съответствие с новите потребности на икономиката и инвеститорите.

През последните години най-значителните промени в България са свързани със заетостта в индустриалния сектор, довели до освобождаване на значителен брой трудови ресурси. Налице е движение на работна сила от индустрията към услугите и селското стопанство. Секторът на услугите притежава най-добра производителност на труда - преразпределението на част от работната сила от индустрията към услугите е икономически ефективно, докато преразпределението на заетостта от сектора на индустрията към селското стопанство е икономически неефективен процес. Освен това, структурата на заетостта по сектори от икономиката на България има някои несъответствия спрямо сегашните секторни структури в страните от ЕС и спрямо тенденциите в тяхното развитие, най-вече поради високия дял заети в селското стопанство.

Дейности:

- извършване на анализ на съществуващото състояние на работната сила и съпоставяне на резултатите с изискванията и потребностите на инвеститорите;
- създаване на постоянно действащ експертен съвет към местния консултативен съвет, извършващ наблюдение, анализ, идентифициране и

прогнозиране на потребностите на инвеститорите от работна сила със съответна квалификация в отделни сектори и населени места в региона;

- създаване на постоянен форум, който на основата на анализите и предложенията на експертния съвет периодично да провежда срещи с широкото участие на представители на правителството, на работодателите, на обучаващите институции, професионалните съюзи, водещи експерти, представители на чуждестранни инвеститори, които да дискутират и идентифицират потребностите на инвеститорите от работна сила и основните насоки за развитие на образованието и професионалната квалификация за задоволяване на тези потребности.

Мярка: Подобряване на образователното равнище на населението от региона съобразно потребностите на икономиката и инвеститорите.

Мярката цели създаването на условия за обединяване и синхронизиране на усилията на съответните държавни институции, образователния сектор, сектора за квалификация и преквалификация, както и работодателските организации при определяне и провеждане на обучение с цел осигуряване на качествено образование, ефективни практики и стажове съобразно нуждите на пазара и инвеститорите.

Дейности:

- разработване на единна регионална стратегия за развитие и реструктуриране на образованието на регионално ниво, като не се допуска трайното концентриране на български граждани без образование или с ниско образование в отделните населени места или етнически групи;
- осъвременяване на образователните програми, които да бъдат фокусирани към усвояването на практически знания и умения, нужни на местните и международни работодатели;
- подобряване на взаимодействието и координацията на органите, отговорни за определянето на образователната политика на всички нива;
- увеличаване на средствата за финансиране на образователната сфера и определяне на ясни критерии за постигане на оптимално използване на тези средства.

Мярка: Създаване на връзки между системата на средното образование и пазара на труда в региона.

Мярката има за цел изграждането и поддържането на активни контакти между работодателите и висшите учебни заведения за устойчива реализация на завършващите студенти и набирането на подходящ трудов ресурс от страна на фирмите.

Дейности:

- въвличане на работодателите в процеса на подготовка на ученици чрез договарянето на стажове, практики и други форми за придобиване на практически опит от учениците в рамките на тяхното обучение, което да удовлетворява изискванията на пазара на труда и инвеститорите;
- създаване на преки връзки между учениците от гимназиален курс и работодатели в рамките на училищата с оглед подпомагане бъдещата им професионална реализация.

Мярка: Създаване на условия за непрекъснато професионално обучение.

Склонността към инвестиране в човешки капитал зависи от очакваните приходи в резултат на по-високото образование и квалификация – повишаване на заплащането, повишаване на производителността и т.н. В България, обаче, пазарът на труда не гарантира в достатъчна степен възвръщаемост на инвестициите. Освен това, ефектът от обучението не се реализира веднага, а в по-дългосрочна перспектива. Резултатът е, че работодателите са настроени предпазливо и по-скоро негативно към инвестиции в подготовка и повишаване на квалификацията на работната сила.

Мярката предлага действия за повишаване адаптивността на работната сила към потребностите на икономиката и инвестиционния процес. Също така, тя дава възможност за оптимизиране на процеса на насочване към обучение на нуждаещите се лица за развитие на професионалните им качества, предвид предстоящи промени в структурата на производството и услугите, обусловени от въвеждането на нови технологии.

Дейности:

- изграждане на информационна система за професионално обучение, която да анализира търсената от инвеститорите работна сила и съответно предлаганите специалисти и да подпомага осигуряването на адекватно професионално ориентиране, информирание и консултиране;
- разработване и прилагане на програми за непрекъснато професионално обучение на регионално, отраслово и фирмено равнище на самостоятелен и комбиниран принцип (като части от програми за заетост);

- разработване и въвеждане на съвременни стандарти за професионално обучение, осигуряващи връзката на националната професионална квалификация с квалификацията на европейската и световна работна сила;
- осигуряване на допълнителна и изпреварваща моментните потребности професионална квалификация, с оглед предотвратяване на бързото остаряване на знанията и уменията и намаляването на квалификацията на работника;
- мотивиране на хората за учене през целия живот като персонална предпоставка за придобиване на необходимото качество за приспособяване към изменящите се условия на пазара на труда;
- подобряване степента на участие на работната сила във формите на непрекъснатото обучение чрез прилагане на стимули и механизми за насърчаване на фирмите да инвестират в обучение;
- използване на по-ефективни и гъвкави методи на обучение, разширяващи достъпа до професионално обучение - дистанционни методи, комбинирано обучение със заетост, компютъризация на учебния процес, модулна организация на учебното съдържание и учебния процес, и др.;
- по-широко прилагане на програми за ограмотяване, квалификация и заетост на лица от райони с етнически смесено население.

Регионална политика за насърчаване на инвестициите

Обща необходимост за всички райони за планиране в България е насърчаването на инвестициите в развитието им, тъй като всеки един район се определя като изоставащ в сравнение с европейските региони. Изоставането в голяма степен се дължи на социално-икономическите проблеми на отделните територии вътре в районите, които са най-силно засегнати от процеса на икономическо реструктуриране и същевременно имат ниска адаптивна способност към пазарните условия.

Поради моноструктурната им икономика, тези територии се нуждаят от мерки за насърчаване на инвестициите в нови икономически дейности.

Регионалната структура на ПЧИ показва, че за периода 1992 - 2004 г. от общо реализирани чуждестранни инвестиции повече от 57% са съсредоточени в област София-град, следвана от Варненска област (8.6%), Пловдивска област (7%) Софийска област (5.1%). За 13-годишния период, 15 области имат дял под 1% от общия обем на чуждестранните инвестиции. София-град е предпочитан регион от инвеститорите основно поради добре изградената инфраструктура и наличието на висококвалифицирани кадри.

В тази връзка предлаганите в Плана за местно икономическо развитие мерки целят привличане на инвестициите и в община Венец чрез създаване на условия и предпоставки за това.

Мярка: Подобряване на инфраструктурата, свързана с развитие на бизнеса.

Основната цел е подобряване на достъпа на местния и регионалния бизнес до националните и трансевропейските инфраструктурни мрежи в икономически изостаналите региони за привличане на вътрешни и външни инвестиции.

Дейности:

- изграждане и модернизиране на инфраструктурата за реализация на икономически дейности от МСП и големи инвестиционни проекти, свързваща бизнес обектите /индустриалните зони с главните пътища, енергийни мрежи, телекомуникации, ВиК;
- подобряване на услугите за ефективно енергозахранване, водоснабдяване, екологична инфраструктура и телекомуникации, които са необходими за развитието на бизнеса;
- развитие на местната инфраструктура за опазване на околната среда - в населени места с концентрирани МСП, чрез изграждане на малки пречиствателни станции, канализационни системи и други.

Мярка: Подобряване на регионалната и местна икономическа и инвестиционна активност.

Целта е създаване на вътрешен икономически потенциал за регионално и местно развитие и заетост, както и насърчаване на дейността на предприятията с фокус върху малките и средните предприятия. С реализацията на мярката се цели подобряване на средата за стартиране и развитие на МСП при отчитане на регионалните социално-икономически различия и потенциал, преимуществено в районите за целенасочено въздействие. Подпомагането на МСП, особено в изостаналите региони, е от особено голямо значение за подобряването на бизнес климата, поради което мярката може да се възприема като хоризонтална.

Дейности:

- насърчаване на инвестициите за стартиращия бизнес в регионите с потенциал за развитие на иновативни високотехнологични МСП, на МСП в туристическата индустрия, селското стопанство и други приоритетни области на икономическото развитие на региона;

- насърчаване развитието на групи от свързани производства (клъстери) на регионален и браншови принцип;
- подпомагане предоставянето на услуги в общините, свързани със стартиране на нов бизнес и/или създаването на нови работни места;
- регионално ориентиран инвестиционен маркетинг със специално внимание към МСП.

Мярка: Привличане на инвестиции за развитие на селските райони в област Шумен.

Селските райони представляват значителна част от територията на регионите, като в повечето случаи се характеризират с изостаналост. Предложената мярка е свързана с ключовия национален приоритет “Развитие на земеделието и на селските райони” в НПИР. Активите в селското стопанство в обследваните общини на региона са разпръснати сред голям брой дребни фермери, пазарът на земя е по-скоро неразвит и банките са консервативни при отпускане на кредити за фермери, както се вижда от анализа на ситуацията.

Следвайки реформата на Общата селскостопанска политика (ОСП) след 2007г. все повече нараства значението на втория стълб - мерки за развитие на селските райони.

Принципите и целите на политиката за развитие на селските райони са многофункционалност на земеделието, многосекторен и интегриран подход към икономиката на селските райони. Бъдещото прилагане на реформата в ОСП предполага необходимостта от траен секторен компонент в политиката за развитие на селските райони на ЕС. Териториалните компоненти на политиката за развитие на селските райони на ЕС за посрещане на икономическите, социални и екологични предизвикателства, пред които са изправени селските райони, се изразяват в подкрепа на важната функция на селското и горско стопанство по отношение на управлението на земите, допринасяйки за успешното интегриране на селското и горско стопанство в по-разнообразната икономика на селските райони, както и за социалното и икономическо развитие на тези райони.

Дейности:

- насърчаване на инвестициите, насочени към модернизация и технологично обновяване на земеделското производство и за конкурентноспособен хранително-преработвателен сектор;
- преодоляване на проблемите с пазара на земеделската земя;
- интегриран подход към развитието на селските райони.

Мярка: Развитие на системата за стратегическо планиране и устройство на територията.

Развитието на системата от планови и програмни документи за интегрирано икономическо и социално развитие и обвързването ѝ с устройствените схеми и планове на национално, регионално и местно ниво чрез усъвършенстване на вторичното законодателство ще даде възможност за дългосрочно планиране на целите и инвестиционните потребности, както и за хармонично, балансирано и устойчиво развитие на икономическите дейности.

Дейности:

- усъвършенстване на нормативната уредба на национално, областно и местно ниво за подготовка, координация, мониторинг и прилагане на система от стратегически планове и програми за развитие, които включват компонент за привличане на инвестиции;
- изграждане и усъвършенстване на капацитета в шестте района за планиране, областите и общините по отношение на:
 - * стратегическото и териториалното планиране;
 - * програмирането u1085 на регионалното и местното развитие;
 - * обслужването на инвестиционния процес;
 - * управлението на инвестиционни проекти.
- подпомагане на процеса на обвързване на стратегическото планиране на развитието на различни териториални нива с устройствените схеми и планове за съответната територия.

Инвестиционен маркетинг

България привлича около 30% от общите преки чуждестранни инвестиции, реализирани в шестте страни от Югоизточна Европа. Най-сериозна конкуренция за привличане на инвестиции в региона срещахме от страна на Румъния, която е с подобни темпове на развитие, но с по-голям вътрешен пазар и с по-добре развита нормативно регламентирана система за насърчаване на инвестициите. За да бъдат популяризиран конкурентните предимства на България пред останалите страни в региона и да се създаде имидж на страната ни като приоритетно място за инвестиции, е необходимо разработването на конкретни механизми за инвестиционен маркетинг.

Мярка: Определяне на необходимите механизми и партньори за разработване и осъществяване на регионална маркетингова стратегия за привличане на инвестиции.

Разработването на мрежа от партньори, заинтересовани от привличането на инвестиции в България и региона, би довело до постигане на максимален ефект от активното представяне на страната.

Дейност:

- създаване на партньорска мрежа за разработване и осъществяване на маркетингова стратегия за привличане на инвестиции.

Мярка: Избор на сектори, създаващи висока добавена стойност, съобразно конкурентните предимства на региона, които да бъдат популяризирани сред потенциалните инвеститори.

Мярката има за задача да доведе до избора на сектори с висока добавена стойност за насърчаване на инвестициите в тях чрез реализацията на маркетингова стратегия.

Дейност:

- анализ и определяне на сектори, създаващи висока добавена стойност и с перспектива за развитие в региона.

Мярка: Идентифициране на конкретни държави и конкретни инвеститорски кръгове в чужбина и България.

Мярката цели определянето на държавите и на компаниите – потенциален източник на инвестиции, към които да бъдат адресирани маркетинговите послания и представяни конкретните инвестиционни възможности в България.

Дейност:

- анализ на вътрешната и външната инвестиционна среда с цел определяне на конкретните целеви държави и инвестиционни кръгове.

Мярка: Разработване на единно маркетинговото послание за региона и отделната община (“бренд”).

България, а в по-голяма степен и областите Шумен и Търговище са малко познати извън страните от Централна и Източна Европа, а в държавите, в които България е известна като потенциално място за инвестиции, не се отъждествяват с конкретно маркетингово послание. През последните няколко години се наблюдават многократни опити за определяне на “бренд” на България, но поради липсата на консолидация на усилията на множество институции, отделните варианти не са успели да се наложат в общественото пространство. С още по-голяма сила това се отнася и до регионите Шумен и Търговище и общините в тях, обект на МИР.

При разработването на стъпките за инвестиционен маркетинг в региона и отделните общини в него една от първите цели е именно определянето на посланието, с което региона и Общината ще печели популярност и ще се позиционира спрямо основните си конкуренти.

Мярката има за цел определянето на това маркетингово послание, одобрено и с ангажимент да бъде използвано от всички институции, имащи дейност и представящи

региона и Общината в страната и чужбина. След дефинирането на “бранда”, той трябва да бъде използван методично, докато се наложи и асоциира с България във всички промоционални и маркетингови материали, разпространявани в страната и извън нея.

Дейност:

- изготвяне на критериите и конкретното съдържание на бъдещото маркетингово послание на региона и Общината от експертния съвет на базата на съществуващите ресурси, възможности и добрата практика на чуждестранните инвеститори.

Мярка: Разработване и осъществяване на регионална и общинска стратегия за инвестиционен маркетинг.

Липсата на ясна визия и консолидирана позиция за представяне на инвестиционните възможности на региона и отделната община в страната и в чужбина налага необходимостта от изготвянето на единна, регионална и общинска стратегия за инвестиционен маркетинг и нейното координирано изпълнение.

Маркетингова стратегия следва да съдържа конкретни мерки за директен и индиректен инвестиционен маркетинг за позициониране на региона и Общината в страната и на световните инвестиционни пазари и за преодоляване на конкуренцията.

Дейности:

- планиране и изготвяне на маркетингови материали за региона и Общината – Интернет страници, печатни материали, компакт дискове, рекламни клипове, статии и реклами в средствата за масово осведомяване и др. с цел промоция на единното маркетингово послание за региона и Общината, секторите с висока и средна добавена стойност, в които те се стремят да привличат инвестиции и др.;
- планиране и осъществяване разпространението и популяризирането на изготвените маркетингови материали през ефективни канали – средствата за масово осведомяване, инвестиционни форуми и семинари, индивидуални срещи и др.;
- идентифициране на партньори на Българската агенция за инвестиции по осъществяване на националната стратегия за връзки с обществеността и маркетинг на инвестициите – българските посолства и търговски представителства в чужбина; чуждестранните посолства и търговски представители в България; медийни партньори; българската диаспора; чуждестранни фирми инвестирани в България; български държавни

институции и неправителствени организации; чуждестранни консултанти и други.

Мярка: Разработване на комуникационни механизми и канали за популяризиране на стратегията за насърчаване на инвестициите.

Необходима е широка гласност сред обществото, бизнеса и инвеститорите на националната стратегията за насърчаване на инвестициите и регионалните предимства с цел обединяване на усилията за нейното изпълнение.

Дейности:

- определяне на комуникационните канали и механизми;
- планиране на промоционалните дейности;
- позициониране на стратегията в общественото пространство.

Подобряване на финансовата среда за инвеститорите

След постигането на финансова стабилизация в страната и ограничаване на бюджетния дефицит, следващата изключително важна цел е ускорен икономически растеж чрез създаването на по-благоприятна бизнес и инвестиционна среда за нарастване обема на инвестициите и износа.

Привличането на чуждестранни и местни инвестиции чрез създаване на по-благоприятна финансова среда би имало съществено влияние и за едновременното:

- подобряване на търговския баланс;
- финансиране на дефицита по текущата сметка;
- преодоляване на възможния стагниращ ефект върху реалната икономика от повишаване на лихвения процент и ограничаване на кредитораздаването;
- понижаване на безработицата;
- увеличаване на съвкупния разполагаем доход на домакинствата.

Мярка: Подобряване на общата финансовата среда.

С развитие на данъчното законодателство в съответствие с изискванията на директивите на Европейския съюз се цели създаването на съвременна нормативна уредба, която да предостави възможности за дългосрочно планиране на бизнеса и за подобряването на инвестиционния климат, увеличаването на печалбите и доходите на фирмите и гражданите.

Като инструмент за насърчаване на инвестициите, които по същество представляват данъчен стимул, правителството залага на общото намаляване на корпоративните данъци за всички стопански субекти и увеличаване на амортизационните норми за данъчни цели. Тези методи, подобно на методите на данъчния кредит и приспадането от облагаемата

печалба, водят до намаляване на данъчното бреме върху възвращаемостта на инвестициите. Наред с мерките в областта на преките данъци се осъществяват и промени в областта на косвеното облагане, основно свързани със сроковете за възстановяване на данък върху добавената стойност.

Дейности:

- създаване на условия за по-нататъшно използване на инструментите на амортизационната политика, като:
 - * въвеждане на по-високи норми на амортизация за активи, вложени в “първоначална инвестиция”, т.е. за създаване на ново предприятие или за разширяване на съществуващо предприятие;
 - * завишаване на годишната амортизационна норма до 50% за категория II – нови машини, производствено оборудване и апаратура, залегнало в ЗКПО;
 - * разширяване и обвързване на амортизационната политика с инвестиции, реализирани в производствени дейности и услуги, класифицирани като технологично интензивни и наукоемки.
- оптимизиране на условията за ползване на данъчен кредит:
 - * съкращаването на сроковете за възстановяване на данъчния кредит;
 - * съкращаването на срока по съществуващата преференция за възстановяване на ДДС на износителите, които за последните 12 месеца са извършили износ на обща стойност повече от 30 на сто от общата стойност на всички извършени от тях доставки;
 - * въвеждане на нулева ставка на данъка при износа на услуги, в съответствие с принципите, възприети в ЕС;
- определяне на правата и задълженията на данъкоплатците и данъчната администрация – предвиждане на санкции за лица, възпрепятствали износителите и чуждестранните инвеститори да се възползват от законово регламентирани им преференции във връзка със сроковете за възстановяване на ДДС;
- подобряване на процедурите по прилагане на споразуменията за избягване на двойното данъчно облагане;
- усъвършенстване на митническия и данъчния контрол;
- реформа на социално–осигурителните фондове.

Мярка: Усъвършенстване на финансовата среда за чуждестранните инвеститори и приравняването на условията за тях към тези за местните лица.

Дейности:

- усъвършенстване на разпоредбите за данъчното третиране на лихвите по депозити на чуждестранни физически лица за избягване на противоречие между Закона за корпоративно подоходно облагане (ЗКПО) и Закона за облагане на доходите на физически лица (ЗОДФЛ);
- нормативно регламентиране на факта, че извършваните услуги от чуждестранно лице не водят до задължение за регистрация по ДДС в България, ако лицето няма обект в страната, свързан с дейността и тя не създава място на стопанска дейност в България.

Мярка: Специфични финансови инструменти за насърчаване на инвестициите.

Специфичните финансови инструменти и действия за насърчаване на инвестициите следва да се базират изцяло на опита на успешно прилагани и доказали своята ефективност схеми за привличане на инвестиции в новите страни-членки на ЕС и в държави от Югоизточна Европа. Финансовите инструменти се прилагат в съответствие с условията за държавна помощ, съобразно директивите на ЕС и хармонизираното национално законодателство за държавните помощи. Държавната помощ се предоставя под формата на: субсидия, кредити при облекчени условия, данъчни облекчения, държавни гаранции, и др., приоритетно за регионално развитие, в зависимост от размера на инвестициите и други условия и изисквания към инвеститорите.

Фокусът се поставя върху насърчаване на първоначални инвестиции в:

- дълготрайни материални активи - земя, сгради, машини, съоръжения;
- нематериални активи, свързани с трансфер на технологии - придобиване на патенти, лицензии и ноу-хау;
- инвестиции за създаване на нови предприятия, за разширяване на съществуващи предприятия или за започване на дейност, водеща до фундаментални промени на определен продукт или производство в съществуващи предприятия;
- инвестиции в научни изследвания и иновации, с особено внимание към МСП.

В тази мярка могат да се открият следните основни области на приложение на финансовите инструменти за насърчаване на инвестициите:

1. Насърчаване на инвестициите в икономически изостанали общини

Дейностите в тази област са свързани с отчитане на вътрешно-регионалните различия (между областите и общините в районите за планиране) при прилагане на

финансовите мерки за насърчаване на инвестициите на база на регионалната карта за държавните помощи.

Дейности:

- прилагане на схеми за насърчаване на инвестициите (намаление и преотстъпване на данък печалба при инвестиции в дълготрайни материални и нематериални активи, в области/общини с безработица над средната за страната, напр. съгласно разпоредбите в ЗКПО /чл.60-61/);
- възможност за осигуряване на финансови средства за изграждане на елементите на техническата инфраструктура в съответствие със Закона за насърчаване на инвестициите и Правилника за неговото прилагане, като се има предвид и критериите за инвестиции в региони и 1086 общини с безработица над средната за страната и други.

2. *Насърчаване на големи и приоритетни инвестиционни проекти*

Насърчаването на големи и приоритетни инвестиционни проекти със значителен икономически интерес за страната се практикува много ефективно в почти всички европейски страни в съответствие с действащото законодателство за държавните помощи. Това е приложимо и в България в съответствие със Закона за държавните помощи и Правилника за неговото прилагане.

Положителен пример в тази насока е предоставената през 2004г. държавна помощ за големия инвестиционен проект “на зелено” за изграждането на два завода за стъкло от турската компания “Шиседжам” в община Търговище - с най-висока безработица в страната през последните години.

Големите инвестиционни проекти се разглеждат и по смисъла на Закона за насърчаване на инвестициите, според който се предвиждат мерки за инвестиция от първи клас, като:

- възможности за предоставяне на средства от държавния бюджет за изграждане на елементи на техническа инфраструктура до границите на имота /ЗНИ, чл. 20/. Средствата от републиканския бюджет за изграждане на инфраструктура с цел насърчаване на инвестиции се предвиждат ежегодно със Закона за държавния бюджет на Република България;
- възможности за предоставяне на възмездно (без търг или конкурс) или безвъзмездно право на собственост или ограничени вещни права върху недвижим имот – частна държавна или общинска собственост по искане на инвеститора, получил сертификат за първи клас /ЗНИ, чл. 18/.

3. *Насърчаване на инвестициите в иновации и МСП*

Дейностите в тази област са свързани основно с подкрепа на инвестициите в НИРД и иновации в МСП за стартиращия иновационен бизнес. Подобряването на финансовата среда /например, данъчни облекчения/, които да насърчат създаването на малки и средни предприятия, които ще инвестират в научни изследвания, ще бъдат двигател на новото разбиране за иновациите. Факторът, който в най-голяма степен затруднява предприятията (според изследване направено за първи път през 2004 г. за иновативните предприятия в България от НСИ), е липсата на подходящи източници на финансиране. Инвестирането в разработката на нови изделия, технологии и тяхното внедряване е рискова дейност и липсата на инструменти за рисковото финансиране оказва най-съществено влияние за ограничения обем на инвестициите за технологично обновяване, особено в МСП.

Дейности:

- подкрепа за разработване на проекти в НИРД (включително индустриални изследвания и предконкурентно развитие);
- прилагане на диференцирано данъчно облагане или по-висока амортизационна норма за:
 - * малки и средни предприятия, които внедряват нови технологии;
 - * създаване и развитие на технологични паркове и инкубатори при инвестиции в активи за обновяване и модернизиране на инфраструктурата на висшите училища и научни организации;
- изграждане на схема за насърчаване на рисковия капитал, насочена към малките и средни предприятия и др., в съответствие с НПИР до 2006 г. и НПР за следващия петгодишен период от 2007 г.

Прилагането на специфичните финансови мерки е свързано с действащите данъчни и други закони, с разработване на Програми с мерки за насърчаване на инвестициите в съответствие със ЗНИ и ЗДП, използване на институционални и други механизми.

Част III. СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ

1. ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕ

Чрез разработената стратегия се цели постигане на съгласуваност между целите на политиката за устройство на територията и тази за регионалното развитие като задължително условие за динамично, устойчиво и балансирано развитие на територията на община Венец. В тази връзка общинската стратегия следва да осигурява процеса на постигане на устойчивост на селищната мрежа и изграждане на качествена жилищна среда, която да гарантира благоприятно социално-икономическо и екологично развитие на Общината. При това изходната позиция при определяне на действията на общинското ръководство и колектива, разработващ стратегията е необходимостта от извеждане на необходимите мерки за подпомагане, както се откроява от анализа, на изоставането в социално-икономическото развитие и жизнен стандарт на населението в община Венец. Общинската стратегия и изведената на нейна основа общинска политика следва да бъдат насочени към разнообразяване на структурата на селскостопанската заетост и към създаване на нови връзки между селото и града. В селата от община Венец основен приоритет следва да бъде предоставянето на услуги за развитие на техния селскостопански капацитет и в разкриването на малки и средни предприятия, свързани със селскостопанското производство. Близостта на населените места от община Венец до град Шумен е фактор, който общинското ръководство следва да използва в бъдеще като възможност за подобряване на връзката “град-село” и превръщане на общинския център и град Шумен в опорни центрове на селищната мрежа, обслужващи селската местност. По този начин се цели чрез подобряване на взаимодействието между селата и града да се повиши конкурентноспособността на селските райони в област Шумен, което е и в унисон с общоевропейската политика за устойчиво развитие и устройство на Европейския континент и на приетата Национална стратегия за регионално развитие на Република България в периода 2005 – 2015г.

При извеждане на визията на община Венец са взети предвид визията и стратегията за развитие на Североизточния район за планиране и област Шумен.

Имайки предвид всичко това, както и резултатите от анализа, прогнозите за настъпващите промени в процеса на интеграция на страната ни в ЕС и в съответствие с целите и приоритетите на националната и областна стратегия, както и националните и областни секторни политики, са определени визията, целите и приоритетите на общинската стратегия, както следва:

ВИЗИЯ

Община Венец е селищна система с развиващо се селско стопанство, място със съхранена природна среда, където основната идея на балансираното и устойчиво икономическо развитие е благополучието на отделната личност, живееща в хармония с общността.

Ние приемаме нашите културни, етнически и религиозни различия като букет от ценности. Ние поощряваме духа на приятелство в региона, докато се грижим за еволюцията на нашата общност.

Целта ни е да постигнем една хармонична среда за живеене. Приемайки различията, да постигнем в дългосрочен план една трайна икономическа стабилност.

Структурите на държавно и общинско управление да поощряват дух на активно сътрудничество, което да изгражда обществено доверие, прехвърлящо традиционните политически граници.

Превръщане на община Венец в привлекателно място за живеене, с развиващо се селско стопанство, с подобрена техническа и бизнес инфраструктура. Община, която предлага конкурентно обучение, реализация на трудовия пазар и място за пълноценно живеене .

Така формулираната визия очертава желанието от всички в Общината краен резултат от развитието ѝ през следващите 10-15 години. Държавата е отредила на Общината роля на ядро в район с населени места, където са необходими мерки за подпомагане изоставането в социално-икономическото развитие и жизнения стандарт. Общината е приела тази роля и чрез визията си е очертала ясна картина на очакваното бъдеще. Това предполага огромни усилия за мобилизиране на всички налични ресурси и привличане на външни.

2. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ

Главната цел за развитие на община Венец произлиза от главната цел за развитие на Общността и намира израз в **преодоляване на изоставянето в социално-икономическото развитие и жизнения стандарт и постигане на устойчиво и балансирано развитие на общността с европейски измерения на работа, живот, култура и образование.**

Тази главна цел се основава на изводите от проведенния анализ на състоянието и тенденциите в развитието на Общината и региона, и преди всичко на необходимостта да се развие и използва вътрешният потенциал на Общината и подобри качеството на живот в нея.

Главната цел може да се постигне чрез реализирането на следните стратегически цели:

- постигане на прелом в развитието на Общината чрез инвестиции във физическия и човешки капитал за постигане на средните равнища на развитие в страната и конкретни за Североизточен район на планиране;
- намаляване на вътрешно регионалните различия в областта чрез развитие на общинския потенциал, подобряване качеството на физическата и бизнес инфраструктура и опазване на околната среда;
- ефективно използване на местните ресурси в полза на населението от община Венец.

Реализирането на трите цели предполага провеждането на комплекс от мерки, които ще доведат до повишаване равнището на социално-икономическото развитие на Общината с оглед доближаване до средните параметри на развитие в Североизточния район за планиране и страната. Това ще се постигне чрез създаване на условия за ускорен растеж и повишаване на конкурентноспособността на общинската икономика. За целта общинската политика за развитие на Общината ще създава условия и подкрепя реструктурирането на местната икономика, стимулирането на заетостта и подобряването на образователните характеристики на работната сила, съобразени с реалните потребности на местния пазар на труда, технологичното развитие на селскостопанското производство, подобряването и доизграждането на местната техническа и социална инфраструктура, допринасяща за привличане на бизнес инвестиции.

Постигането на високи равнища на икономически растеж чрез подобряване на продуктивността в селскостопанското производство и увеличаване на заетостта ще допринесат за повишаване на жизнения стандарт и генериране на ресурси, необходими за развитието на инфраструктурата, социалните услуги и др.

Ограничеността на местните и национални ресурси изискват определянето на приоритетите за развитие на Общината до 2013 г, както следва:

Приоритет 1. Създаване на условия за растеж, заетост и ограничаване на бедността.

Приоритет 2. Интегрирано развитие на селищните територии и повишаване привлекателността и качеството на живот в Общината.

Приоритет 3. Укрепване на институционалния капацитет на местно ниво и установяване на партньорство на регионално ниво.

Приоритетите в общинския план за развитие до 2013 г. имат приемственост с тези, определени в актуализирания общински план за развитие до 2006 г. като ги доразвиват в съответствие с:

- Национална стратегия за регионално развитие на РБ за периода 2005 - 2015.

- Регионален план за развитие на СИРП до 2013;
- Областна стратегия на област Шумен 2005 - 2015;
- последни варианти на Националната референтна рамка и Оперативни програми (за регионално развитие; Конкурентноспособност; Околна среда; Транспорт, Човешки ресурси и Туризм).
- Концентрирането на общинските ресурси върху отделните приоритети е насочени към постигане на специфични цели по всеки един от приоритетите за развитие на община Венец, както следва:

Приоритет 1. Създаване на условия за растеж, заетост ,ограничаване на бедността.

Приоритетът се извежда от стратегическите насоки на общността за политиката в областта на развитие на селските райони, Проект на Национален стратегически план за развитие на селските райони през периода 2007 - 2013г, Регионалния план за развитие на СИРП и Областната стратегия на област Шумен.

Както се вижда от SWOT анализа, община Венец е с висока степен на безработица и висок индекс на бедност. За реализиране на визията за превръщане на Общината в привлекателно място за живеене е необходимо интензивно местно икономическо развитие и икономически растеж на общинската икономика с по-високи темпове от тези в областта, района за планиране и страната. Извеждането на приоритета кореспондира с областната стратегия, регионалния план за развитие на СИРП и оперативните програми за регионално развитие и конкурентноспособност на българската икономика.

В рамките на този приоритет специфичните цели са:

Специфична цел 1: Създаване и развитие на привлекателна за инвеститорите икономическа среда и бизнес климат.

В условията на пазарната икономика общинската администрация следва да създава благоприятни условия за привличане на чужди инвеститори, а частните предприятия ще откриват нови работни места, реализират икономически растеж и следва да спазват регламентите за опазванена околната среда. В тази връзка решаваща ролята в осъществяване на това партньорство между местната власт, бизнеса и НПО ще играе изграденият Местен Консултативен Съвет за икономическо развитие.

За целта ще бъдат подкрепяни дейности, допринасящи за:

- сдружаване на земеделски производители и малки фирми, уедряване на обработваемата земя;
- стимулиране на малкия и среден бизнес в селското стопанство и преработвателната промишленост;
- модернизация на селското стопанство ;

- по-добро управление на земята в Общината и стимулиране на алтернативно земеделие;
- увеличаване на площите с трайни насаждения и възстановяване на традициите в областта на овощарството;
- подобряване състоянието на горските ресурси и развитие на дейности с използването на горския фонд;
- насърчаване развитието на публично-частното партньорство;
- развитие и усъвършестване на комуникационната стратегия с цел привличане на инвестиции;
- насърчаване развитието на групи и мрежи от свързани производства (кълъстери) на регионален и браншов принцип;
- подобряване на инвестиционната среда за инвеститорите.

Специфична цел 2: Развитие и модернизация на физическата инфраструктура.

Местната транспортна структура е важен фактор за развитие на икономически дейности в Общината и привличане на инвеститори. Приоритетите на общинското ръководство в тази насока ще бъде в създаване на условия за реконструкция, рехабилитация и модернизацията на пътищата от I, II, III и IV клас, които се намират в недобро експлоатационно състояние. Общинската политика в тази област ще бъде насочена към:

- развитие и модернизация на регионалната и местна транспортна инфраструктура;
- развитие и модернизация на водопроводната и канализационна мрежа в населените места на Общината;
- организация и управление на отпадъците;
- развитие и модернизация на комуникационната инфраструктура
- развитие и модернизация на енергийната инфраструктура,

Приоритет 2. Интегрирано развитие на селищните територии и повишаване привлекателността и качеството на живот в Общината.

Укрепването на човешкия капитал, социалното и етническо сближаване и интегриране, опазването на природното и културно наследство в Общината ще допринесат за повишаване привлекателността и качеството на живот в Общината. Общият ефект е не само в ползата от икономическото развитие на Общината, свързано с растежа, заетостта, доходите и грижите за населението, но и в полза на социалната

интеграция на много етническото население в Общината и утвърждаването на традиционните сравнителни предимства на региона в страната и ЕС.

Специфична цел 1: Повишаване качеството на живот и работа в Общината.

Уменията на работната сила се превърнаха в основното сравнително предимство в междурегионалната конкуренция в страната и са основен фактор за атрактивност на региона. Наличните проблеми, както се вижда от анализа, изискват от общинското ръководство да положи големи усилия в подкрепа на действия, които водят до:

- благоустрояване на населените места в Общината;
- планиране и изграждане на зони за отдих ;
- изграждане на нови, възстановяване и модернизация на съществуващи спортни съоръжения;

поддържане и изграждане на нови религиозни храмове;

Специфична цел 2: Интегриране към областната система на пазара на труда.

За постигането на тази специфична цел е необходимо:

- общинска програма за заетост;
- подкрепа за предприемачите, които прилагат нови технологии в модерно селско стопанство и биологичното производство;
- професионална преориентация и преквалификация на безработните съобразно новите потребности на пазара на труда.

Специфична цел 3: Подобряване качеството на здравните и културни в Общината и населените места.

Основният индикатор на възможностите за достъп и качество на здравните услуги е продължителността на живота. Както показват данните от анализа, населението в община Венец е не само с по-ниска продължителност на живота от тази за ЕС и страната, но и за Североизточния район за планиране.

За намаляване на регионалните дефицити в достъпа и по отношение на качеството на здравните услуги, общинското ръководство ще подкрепя дейности, свързани с развитието на здравеопазването, включително инвестиции за развитие и подобряване на предоставянето на здравни услуги в Общината и населените места.

За реализиране на целта ще се стимулират дейности по:

- модернизация на общинската здравна, културна и социална инфраструктура;
- подобряване организацията на доболничната здравна помощ и здравна профилактика;
- стимулиране на читалищната и други форми на културна дейности.

Приоритет 3. Укрепване на институционалния капацитет на местно ниво и развитие на партньорство на регионално ниво.

Укрепването на институционалния капацитет в община Венец ще спомогне за възприемане на Националната стратегия за регионално развитие до 2015 г. и създаването на административен капацитет за по-добро усвояване на средствата от националните, Структурните и Кохезионния фондове, програмно проектиране, наблюдение и оценка на изпълнението на областната стратегия и регионалния план за развитие. Това ще се постигне чрез насърчаване на дейности по следните специфични цели:

Специфична цел 1: Укрепване на капацитета на общинската администрация и подобряване на координацията при управлението на проекти от местно, областно и регионално ниво .

Ще бъдат предприети действия, които ще доведат до:

- укрепване на общинските административни структури, отговарящи за разработването, координирането, изпълнението и оценката на изпълнените проекти;
- подобряване на координацията и взаимодействието между различните селищни места и изпълнители на действията и мерките от плана за развитие на Общината;
- обучение на административния персонал и развитие на умения по управление на проекти и финансов контрол;
- системи за мониторинг и контрол на изпълнение на плана.

Специфична цел 2: Подпомагане изграждането на местно партньорство за развитие.

Партньорството ще бъде засилено чрез:

- подобряване на сътрудничеството между областното ръководство и Общината в процеса на разработването на стратегии и планове;
- активизиране и стимулиране дейността на изградените Местни консултативни съвети за икономическо развитие;
- стимулиране на публично частното партньорство

Специфична цел 3: Подобряване на административното обслужване на населението и оптимизиране на предлаганите услуги.

Ще се стимулират процесите на:

- обслужване от едно гише в Общината и развитие на електронните услуги;

- участие на неправителствените организации и МКС за МИР в контрола и оценката на общинската власт и процеса на вземане на политически решения;
- обучение на персонала за подобряване качеството на предоставяните административни услуги;
- систематизиране на документацията и архива на Общината и въвеждане на електронна система на обработка;
- изпълнение на програмата за изготвяне на кадастър на всички населени места в Общината.

Специфична цел 4: Социална интеграция и развитие на гражданското общество.

В селските райони с преобладаваща смесена структура на различните малцинствени групи - българско, ромско и турско население, от изключителна важност е правилната целенасочена национална и общинска политика за социално интегриране и развитие на гражданското общество. В процеса на интегрирането ни в Европейския съюз ще се използват европейските, националните и общински ресурси за преодоляване на социалните различия между различните етноси, живеещи на територията на община Венец и иницират проекти за развитие на гражданското общество като се ползват “добрите практики” на ЕС.

Развитието на демократичното общество в интегрирана Европа изисква приемане и адаптиране на социално слабите слоеве и малцинствени групи в обществените процеси. За целта усилията на общинското ръководство ще бъдат насочени към създаване на условия и предпоставки за интегриране на тези групи и тяхното включване в инициирани социални програми и проекти за:

- подкрепа на бъдещите предприемачи и самонаети с особен акцент върху развитието на женското предприемачество и уязвимите слоеве на обществото;
- развитие на системата за социално подпомагане;
- социално интегриране на уязвими обществени групи;
- подобряване условията на живот и жилищна политика;
- запазване и развитие на културната идентичност на малцинствените общности;
- модернизиране на образователната и културна инфраструктура на Общината;
- изграждане на досъпна градска среда за хора в неравностойно положение
- обществен ред и сигурност.

3. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ И МЕРКИ ПО ОТДЕЛНИТЕ ПРИОРИТЕТИ

Специфични цели	Мерки
Приоритет 1. Създаване на условия за растеж, заетост и ограничаване на бедността	
Специфична цел 1: Създаване и развитие на привлекателна за инвеститорите икономическа среда и бизнес климат.	Мярка 1.1. Сдружаване на земеделски производители и малки фирми; уедряване на обработваемата земя.
	Мярка 1.2. Стимулиране на малкия и среден бизнес в селското стопанство и преработвателната промишленост.
	Мярка 1.3. Модернизация на селското стопанство.
	Мярка 1.4. По-добро управление на земята в Общината и стимулиране на алтернативното земеделие.
	Мярка 1.4. Увеличаване на площите с трайни насаждения и възстановяване на традициите в областта на овощарството.
	Мярка 1.6. Подобряване състоянието на горските ресурси и развитие на дейности с използване на горския фонд.
	Мярка 1.7. Насърчаване развитието на публично-частното партньорство при развитието и трансфера на ново биологично селскостопанско производство.
	Мярка 1.8. Развитие и усъвършестване на комуникационната стратегия с цел привличане на инвестиции.
	Мярка 1.9. Насърчаване развитието на групи и мрежи от свързани производства (кълъстери) на регионален и браншов принцип.
	Мярка 1.10. Подобряване на инвестиционната среда за инвеститорите
Специфична цел 2: Развитие и модернизация на физическата инфраструктура	Мярка 2.1. Развитие и модернизация на регионалната и места транспортна инфраструктура.
	Мярка 2.2. Развитие и модернизация на водопроводната и канализационна мрежа в населените места на Общината.
	Мярка 2.3. Организация и управление на отпадъците.
	Мярка 2.4. Развитие и модернизация на комуникационната инфраструктура.
	Мярка 2.5. Развитие и модернизация на енергийната инфраструктура.

Приоритет 2. Интегрирано развитие на селищните територии и повишаване привлекателността и качеството на живот в Общината.	
Специфична цел 1: Повишаване качеството на живот и работа в Общината.	Мярка 1.1. Благоустройство на населените места.
	Мярка 1.2. Планиране на зони за отдих.
	Мярка 1.3. Изграждане на нови, възстановяване и модернизация на съществуващи спортни съоръжения.
	Мярка 1.4. Поддържане и изграждане на нови религиозни храмове.
Специфична цел 2: Интегриране към областната система на пазара на труда.	Мярка 2.1. Общинска програма за заетост.
	Мярка 2.2. Подкрепа за предприемачите, които прилагат нови технологии в модерно селското стопанство и биологичното производство.
	Мярка 2.3. Професионална преориентация и преквалификация на безработните съобразно новите потребности на пазара на труда.
Специфична цел 3: Подобряване качеството на здравните и културни услуги в Общината и населените места.	Мярка 3.1. Модернизация на общинската здравна, културна и социална инфраструктура.
	Мярка 3.2. Подобряване организацията на доболничната здравна помощ и здравна профилактика.
	Мярка 3.3. Стимулиране на читалищната и други форми на културна дейност.
Приоритет 3. Укрепване на институционалния капацитет на местно ниво и развитие на партньорство на регионално ниво.	
Специфична цел 1: Укрепване на капацитета на общинската администрация и подобряване на координацията при управлението на проекти от местно, областно и регионално ниво	Мярка 1.1. Укрепване на общинските административни структури, отговарящи за разработването, координирането, изпълнението и оценката на изпълнените проекти.
	Мярка 1.2. Подобряване на координацията и взаимодействието между различните селищни места и изпълнители на действията и мерките от плана за развитие на Общината; техническа помощ при подготовката на проектите.
	Мярка 1.3. Обучение на административния персонал и развитие на умения по управление на проекти и финансов контрол.
	Мярка 1.4. Системи за мониторинг и контрол на изпълнение на плана.
Специфична цел 2: Подпомагане изграждането на местно партньорство за развитие.	Мярка 2.1. Подобряване на сътрудничеството между областното ръководство и Общината в процеса на разработването на стратегии.
	Мярка 2.2. Активизиране и стимулиране на дейността на изградените Местни Консултативни Съвети за икономическо развитие (МКС за ИР).
	Мярка 2.3. Стимулиране на публично частното партньорство.
от	Мярка 3.1. Обслужване от едно гише в Общината и развитие на електронните услуги.

	<p>Мярка 3.2. Участие на неправителствените организации и МКС за ИР в контрола и оценката на общинската власт и процеса на вземане на политически решения.</p> <p>Мярка 3.3. Обучение на персонала за подобряване качеството на предоставяните административни услуги.</p> <p>Мярка 3.4. Систематизиране на документацията и архива на Общината и въвеждане на електронна система на обработка.</p> <p>Мярка 3.5. Изпълнение на програмата за изготвяне на кадастър на всички населени места в Общината.</p>
<p>Специфична цел 4: Социална интеграция и развитие на гражданското общество.</p>	<p>Мярка 4.1. Подкрепа на бъдещите предприемачи и самонаети с особен акцент върху развитието на женското предприемачество и представители от уязвимите слоеве на обществото.</p> <p>Мярка 4.2. Развитие на системата за социално подпомагане.</p> <p>Мярка 4.3. Социално интегриране на уязвими обществени групи.</p> <p>Мярка 4.4. Подобряване условията на живот и жилищната политика.</p> <p>Мярка 4.5. Запазване и развитие на културната идентичност на малцинствените общности.</p> <p>Мярка 4.6. Модернизиране на образователната и културна инфраструктура на Общината.</p> <p>Мярка 4.7. Изграждане на достъпна градска среда за хора в неравностойно положение.</p> <p>Мярка 4.8. Обществен ред и сигурност.</p> <p>Мярка 4.9. Общинска програма за заетост.</p>

4. ПРОГРАМА ЗА ФИНАНСОВА РЕАЛИЗАЦИЯ

Индикативна финансова таблица – Приложение 1

5. ПРОЦЕДУРИ ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

След приемането на Плана за развитие от Общинския съвет, кметът на Общината ще назначи постоянна работна група към Общината, която да разработи Индикатори за оценка на реализацията на Плана за развитие, по които ще се извършва оценка на ефективността му всяка година. Примерният списък с индикатори е както следва:

1. Повишаване активността на пазара на земята/терени на територията на Общината.
2. Километри ремонтирани пътища.
3. Увеличаване на дължината на ВиК инфраструктурата в населените места.
4. Подобряване на показателите за оценка на екологичното състояние на Общината.
5. Повишаване на броя на постоянно заетите лица на територията на Общината.
6. Брой закрити и новоткрити малки и средни предприятия на територията на Общината.
7. Увеличаване на дължината на ВиК инфраструктурата извън населените места.
8. Повишаване качеството на пътната мрежа чрез извършени ремонтни работи.
9. Увеличаване на броя километри в общинската пътна мрежа.
10. Процентно увеличаване на инвестициите на територията на Общината.
11. Брой санирани сгради.
12. Подобряване на показателите за енергийна ефективност.
13. Брой партньорски проекти по линия на Европейския съюз на училищата в Общината.
14. Брой сключени договори с туроператорски фирми.
15. Брой участници в етнографски фестивали и празници.
16. Брой спонсори, брой гости от чужбина.
17. Увеличаване на броя на посещенията в библиотеките и на броя, предлагани от тях услуги.
18. Брой масови спортни мероприятия годишно.
19. Брой курсове и брой участващи в тях граждани на Общината над 40 години.
20. Процент от завършилите професионалния техникум – ангажирани в местни компании.

По предложение на кмета на Общината, Общинският съвет определя работна група за наблюдение, която извършва мониторинга и оценката на изпълнението на Плана за развитие. Постоянната работна група изпълнява следните задачи:

- разглежда и утвърждава индикаторите за наблюдение на изпълнението на Плана;
- периодически извършва преглед на постигнатия напредък по отношение на целите;
- анализира резултатите от изпълнението на мерките и степента на постигане на целите;
- разглежда резултатите от междинната оценка;
- разглежда предложения за преразпределение на средствата по мерките;
- предлага промени, свързани с постигането на целите на Плана.

Кметът изисква регулярни отчети от работната група, извършваща надзора и оценката за осъществяване на плана. В отчетите се оценява прогреса при реализацията на задачите и мерките, обсъжда се изпълнението на посочените показатели за реализацията (посочва се дали задачата/мярката е осъществена или не; ако е реализирана – какъв е прогресът, а ако не – причината за неизпълнението или закъснението).

Заклучителната оценка се извършва след изтичане на плановия период и включва:

- оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси за изпълнение на Плана за оценка на общото въздействие
- анализ на положителните и отрицателните фактори при изпълнението на програмата
- оценка на степента на постигане на целите и на устойчивостта на резултатите
- изводи и препоръки относно прилагането на политиката за регионално развитие

По резултатите от заключителната оценка и анализа на социално-икономическите фактори се изготвя нов план за следващия период на планиране.

Оценката за осъществяването на плана може да бъде вътрешна или външна. За външната оценка се наема независима професионална институция. За вътрешната оценка е достатъчна същата институция, която е координирала реализацията на Плана и упражнявала надзор по неговото осъществяването.

Оценките се възлагат от кмета на Общината.

6. ОСИГУРЯВАНЕ ПУБЛИЧНОСТ И ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ

Публичност и прозрачност при обсъждане, съгласуване и реализация на Плана за развитие на община Венец.

Планът за развитие на община Венец е подготвен от екип експерти, работили в тясно сътрудничество с кмета на Общината, неговия екип и външни консултанти. Като част от програмата си, екипът на местната власт е реализирал в процеса на разработване на стратегията в тясно сътрудничество с формациите на гражданското общество, със социалните и икономически партньори.

Управленският екип на местната власт е избрал пътя на съгласуване и обогатяване с мненията и предложенията на гражданите на вече създаден проект за Общински план за развитие. По такъв начин екипът поема отговорността за стратегическата насоченост на Плана във връзка с управленската си програма, но я съгласува и подчинява на вижданията и партньорството с гражданското общество.

Проектът на план за развитие ще бъде представен за обществено обсъждане преди да бъде одобрен от Общинския съвет за развитие. По такъв начин пред местния парламент ще бъде представен един завършен проект и мнението на обществеността за него, което е основа за конструктивни обсъждания и решения.

Общественото обсъждане на Проекта за план за развитие ще се проведе чрез: представяне на основните цели и приоритети на Плана в местните медии; обсъждане на целите, приоритетите, мерките и конкретните проекти на срещи, организирани от общинската управа; организиране на събирането на предложения на гражданите чрез поставяне на кутии за предложения в сградата на Общината, читалището и други обществени места – кина, средно училище, видео клубове и др.; създаване на временна комисия за събиране и обобщаване на предложенията след изтичането на срока за тяхното представяне; провеждане на среща на кметската управа с гражданите по повод подготовката на Проекта за общински план за развитие в местния парламент.

Следваща стъпка е осъществяването на граждански контрол за реализацията на Плана и изграждането на обществени нагласи за дефиниране на целите и приоритетите на Общината през първия планов период на участие на България и община Венец в Европейския съюз – от 2007 до 2013 година. Публичните отчети и обсъждания на постигнатите резултати са основни инструменти на гражданския контрол върху изпълнението. Публичността и партньорството с гражданското общество предполага публично отчитане на резултатите от изпълнението на Плана всяка година.

Партньорство

Основни партньори на местната власт в процеса на подготовка, съгласуване и контрол на Плана за развитие са социалните и икономически партньори на територията на Общината. Това са представители на организации на работодателите, професионалните съюзи, НПО, други най-значими организации в просветната, научната, културната, здравната и др. области.

Участието на партньорите на всички нива на подготовка, съгласуване, обсъждане и контрол на изпълнението гарантира прозрачност, компетентност, ефективност и реалистичност на Плана за развитие. Чрез тях той се обогатява с друга гледна точка, освен тази на местната власт и с инструментите на гражданското общество, които се основават на прякото участие на гражданите и техните организации.

Местният частен бизнес играе и в бъдеще ще играе все по-голяма роля в развитието на местните общности, поради своя нарастващ стабилитет, все по-вечето наемна работна ръка, ангажирана в частни компании и възможностите за развитие на малкия бизнес. развитието на Общината е невъзможно без участието на частната инициатива – като партньор, като коректив, като инвеститор и като генератор на нови инициативи за развитие.

Информационно осигуряване на процеса на подготовка, обсъждане, съгласуване и контрол на общинския план за развитие

Основните източници за информационно осигуряване на подготовката на Плана са:

- официални статистически издания на НСИ;
- работна статистика, работни документи и бележки, притежание на експертите, изготвили Плана;
- статистически данни, предоставени от кметския екип, притежание на местната власт община Венец;
- данни от лични стопанства, от запитвания или интервюиране на работници и работодатели;
- резултати от обсъжданията с представителите на гражданското общество и тяхната евристична и експертна оценка в процеса на «мозъчната атака»;
- предишни разработки и студии за регионалната социално-икономическа среда или за групи от отделни фактори;
- предишни осъществени планове и проекти на областно или местно ниво, друга информация, достъпна за работните групи;

- Националната стратегия за регионално развитие на Република България за периода 2005 - 2015, София, 2005

Използвана литература

1. Закон за регионално развитие – обнародван в ДВ, бр.14 / 20.02.2004
2. Национална стратегия за регионално развитие на Република България за периода 2005-2015, София, 2005
3. Национален план за икономическо развитие за периода 2003-2006г. (актуализиран юни, 2003) АИАП
4. Стратегия за участието на България в структурните и Кохезионния фонд на ЕС
5. България 2002- Социално – икономическо развитие, Национален Статистически институт, София 2003
6. Районите и областите в България 1997 – 2001, Национален Статистически институт, София 2003
7. Регламенти на Европейския съюз за структурните и пред присъединителни фондове (2000-2006), МРРБ, Ноември 2001
8. Regional and local democracy in the European Union, European Union – Committee of the Regions, Brussels May 1999
9. Spatial Planning for the sustainable development of particular types of European areas: mountains, coastal zones, rural zones, flood-plains and alluvial valleys, Council of European publishing, European regional planning N 68, proceedings Sofia(Bulgaria), 23-24 October 2002
10. European spatial development perspective / Towards balanced and sustainable development of the territory of the European Union / Informal Council of Ministers in Potsdam, Published by European Commission, May 1999
11. Интернет
 - a. <http://www.namrb.org>
 - b. <http://www.golf-bg.com>
12. Закон за опазване на околната среда, ДВ бр. 86/91 г.; бр. 100/1992 г.; бр. 31/1995 г.; бр. 63/1995 г.; бр. 13/1997 г.; бр. 85/1997 г.; бр. 86/1997 г.; бр. 62/1998 г.
13. Закон за опазване на водите и почвата от замърсяване, ДВ бр. 84/63 г.; изм. и доп. бр. 26/68 г.; бр. 29/69 г.; бр. 95/75 г.; бр. 3/77 г.; бр. 1/78 г.; бр. 26/88 г.; бр. 86/91 г.; бр. 100/92 г.; бр. 45/96 г.; бр. 85/97 г.; бр. 11/98 г.
14. Закон за опазване на земеделските земи, ДВ, бр.35,1996 г.

15. Наредба № 3 за норми относно допустимото съдържание на вредни вещества в почвата, ДВ, бр.36, 1979 г. и бр.5, 1996 г..
16. Наредба за допълнение на Наредба №3 за норми относно допустимото съдържание на вредни вещества в почвата, ДВ, бр.54, 1997 г.
17. Почвена карта на България в М 1:400 000, София, 1968 г.